VOOR GOEDE WAARDE
IN JONGENS KLEEDEREN,
GA NAAR DE
ECONOMIC OUTFITTING CO.,
Fabriceerende Kleerenmakes,
KAAPSTAD.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND

KLEEDERMAKERIJ DEPARTEMENT.

Schrijf om patronen en Zelfmetings Vormen naar de Economic Outfitting Co., Broeken die passen 15/6, 18/6, 21/- Pakken die passen 55/- 65/- 75/-. Blauw Serge Pakken 65/-
Post Vrij in alle gevallen.
Hoek van Plein en Spinstraten, Kaapstad.

DEEL 68.—No 6,388.] KAAPSTAD, ZATERDAG, 16 JANUARI, 1897. [*Dit Blad verschijnt driemaal per week : Dinsdags, Donderdags en Zaterdags. Inteekenings-prijs per jaar £1 6s. postgeld ingesloten vooruit betaalbaar.*]

Publieke Verkooping
OP DE PLAATS
HARTEBEESTKRAAL,
Omtrent 4 mijlen van Piketbergweg Station
— OP —
Vrijdag, 22 Januari, 1897,
Ten 9 ure des morgens Precies.

DE heer JAN H. de JONGH, zijn plaats uit de hand verkocht hebbende heeft den ondergeteekende gelast om per Publieke Veiling te Verkoopen op gemelden datum.

1 paar Karpaarden, 4 Ezels, (4 tot 5 jaar oud), 14 Aanteelbeesten, 1 Bul 3e jaar oud, 1 Bokwagen, (geheel nieuw) 1 Openkar, 1 Waterkar, 1 span Wagen Tuigen, compleet, 1 span Ploeg Tuigen, 2 paar Achter Tuigen, 3 Dubbele-voor Ransom Ploegen, 1 Enkele-voor Howard Ploeg, 1 Howard Egge, 1 Snijmachine, 1 Zadel en Toom, 2 Half Amen, 2 gebreide Beesten Vellen, 1 lot Zeisen, 1 lot Smits Steenkool, 1 Zeil Krib, en alles wat tot een boerderij behoort te veel om te melden.

Vergeet den dag en tijd niet,

De Verkooping begint precies ten 9 ure v.m.

RUIM CREDIET.

P. J. P. MARAIS. Afslager.

Vendu-kantoor,
Tulbagh, 7 Jan., 1897.

MALMESBURY
Executeurskamer en Voogdij- en Brand-Assurantie Maatschappij

VERKOOPING
VAN
HUISRAAD
EN WINKELGOEDEREN.

DE Ondergeteekende behoorlijk daartoe gelast door Miss M. COETZER, zal publiek doen verkoopen

DONDERDAG, 21 dezer,
TEN 9 UUR V.M.
Aan hare woning in de KERKSTRAAT,
TE MALMESBURY,
HET VOLGENDE :

Huisraad. — 1 Piano, Harmonium, Tafels, Stoelen, IJzeren Ledikanten, Sofa, Rondetafel, Winkel Goederen, Toonbank, Glazen Kast, Rakken, Stoven, enz., enz.

Te gelijkertijd zal de huur van het huis, behoorende aan Miss COETZER, gelegen in de Kerkstraat, tegenover de Baden, opgeveild worden.

G. W. KOTZE,
Secretaris.

J. W. MOORREES, Jr., & Co., Afslagers.

Malmesbury, 8 Jan., 1897.

Zeldzame Kans
VOOR EEN
Eerste-klasse Eigendom,
TE MALMESBURY.

MEJUFVROUW de Weduwe T. C. LOCHNER, voornemens zijnde van Woonplaats ter veranderen, biedt hiermede te Koop aan haar **Woonhuis**, gelegen te Malmesbury.

Het Eigendom bestaande uit een Welingericht Woonhuis bevattende verscheidene Ruime Slaapkamers, Eetkamers, Dispens en Kombuis, Buitengebouwen met Zolders en groote Stalling, alles in besten staat van reparatie.

Een standhoudend Artesische Put extra water; alsmede een open stuk Grond gelegen voor het Woonhuis met Vruchtboomen beplant.

Aanzoek te worden gedaan bij de ondergeteekende aan hare woning, niet later dan 20 dezer maand.

Wed. T. C. LOCHNER.

Hakea Lodge,
Malmesbury,
8 Januari, 1897.

Vredenburg Hoge School voor Meisjes

DE Eerste Zitting in het Nieuwe Jaar, 1897, zal beginnen op WOENSDAG, 27 Januari.

Lijst Afroeping om 10 v.m.

Applicaties aan

Mevr. W. B. PERCIVAL.

Overbeek Spuare,
Kaapstad.

ZELDZAME KANS.
UITGEBREIDE
Publieke Verkooping
VAN KOSTBARE
LOSSE GOEDEREN,
TER PLAATSE
"Klein Babylonstoren,"
GROOT DRAKENSTEIN,
Afdeeling van de Paarl,
ZONDER RESERVE.

DE ondergeteekende zijne plaats uit de hand verkocht hebbende zal publiek doen verkoopen

Op DINSDAG, 19 Jan.,
de volgende Losse Goederen :

Vaatwerk enz.

11 Eersteklasse Stukvaten van 6 tot 7 leggers, 9 Kajaathouten Kuipen van 6 leggers, 4 Rijders, 20 Leggers en Hogsheads, Trap- en Onderbalies, Druivenbalies, Halfamen, Vlootjes, Ankers, Trechters, Emmers, Kranen, Manden, Graven, Pikken, 1 Wijnpomp compleet, 1 Filter, enz.

Boerderijgereedschap.

1 Lichte Paarden Wagen op veeren nieuw, 1 do. Molwagen, 200 Railway en IJzeren Palen (niet hout) 1 Extra Kap Kar op veeren, 1 Buggy (twee plaats), 1 Wipkar op veeren, 1 Ligte paarden Wagen do., (nieuw), 2 Dubbele Voor Ploegen, 2 Cultivators, 1 Egge, 2 paar achter Tuigen, 1 Span do., 1 Span Jukken compleet, 1 Voermachine, 200 IJzeren en houten Palen, 1 lot heining Draad, 30 Krib Planken 2 bij 15, 1 lot duims Planken, 1 lot Havergerven, Kaf, Rog en Garst, 1000 Bos Dekstroo, enz.

Levende Have.

12 gedresseerde Ezels 5 jaar oud, 15 handen hoog, 1 Paar opregtgeteelde Jonge Paarden, het beroemde schiet Paard "Harry," 1 Opregtgeteelde Vos Paard, 5 jaar, 12 gedresseerde Ezels, 20 Eersteklasse Melk Koeijen en Vaarsen waarvan 5 in melk, 12 uitmuntende Ossen, 1 Opregtgeteelde "Jersy" Bul, 1 do. Hollandsche Bul, 130 vette Kapater Bokken, 150 vette Ooi Bokken, 140 jonge Bokken, 20 Varkens, 150 Hoenders.

Huisraad, enz.

Zit, Eet en Slaapkamer Meubelen, 1 extra Piano, 1 Sideboard, Kleederkasten, 1 Cabinet, Aanzit, Wasch en Kleed Tafels, dubbele en enkele Ledekanten, Porcelein, Glas en Aarde waren, Keukengereedschap, 1 prachtige Stove, 2 Stoepbanken, 1 eerste klasse achterlaad dubbelloop Geweer, en eene menigte andere goederen te veel om te omschrijven.

Verkooping te 10 ure precies.

Alles zonder Reserve.

HENDRIK LOUW, H. ZN.
J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
30 Aanteel Beesten
EN EENIGE
MELKKOEIEN
Aan "Het Welcome Hotel," nabij DURBANWEG STATIE.
OP
Dinsdag, 19 dezer,
TEN 10 URE V.M.

Bovengemelde Beesten zullen worden verkocht voor rekening van den heer J. H. LOUBSER.

J. J. HOFMEYR & ZOON. Afslagers.

WEGGELOOPEN

VAN de plaats Middelpost, een zwart-vaal Ruinezel, 6 jaar oud, maanhaar en staart geknipt, knop aan linker kakebeen. Heeren Schutmeesters bij wie deze mag aankomen, gelieven dadelijk kennis te geven aan den ondergeteekende, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

J. A. LOUW.

Middelpost,
P.O. Philadelphia.

VENDUTIE
Op DONDERDAG, 11 FEBRUARI, 1897
OP DE PLAATS
ELSENBOSCH KLOOF
Nabij PORTERVILLE.

DE heer JACOBUS THERON, op vertrek staande naar het distrikt Clanwilliam, heeft den ondergeteekende gelast op bovengenoemden datum en plaats publiek te verkoopen, het volgende :—

25 Mudden Eerste-klas Baard Koorn
25 Mudden Eerste-Klas Baard Koorn voor Zaad
20 Mudden Eerste-Klas Haver Koorn voor Zaad
6 goedgedresseerde Muilezels, 3 jaar oud
2 Paarden, (1 Merrie en 1 Ruin)
30 Varkens, van alle grootten
100 Aanteel Bokken en Schapen.

Boerderijgereedschap.

1 Losse Krib, 3 span Tuigen, met zwingels compleet
1 Drie-voor Ransoms Ploeg, bijkans nieuw
1 Twee-voor Ransoms Ploeg bijkans nieuw
1 Enkele-voor Howards Ploeg bijkans nieuw
1 Howards Egge, bijkans nieuw
1 Johnston's Snijmachine, bijkans nieuw
1 IJzeren Sleepblok, 16 voet lang
1 Eerste-klas Slijpsteen,

Graven, Pikken, enz., ook de Mestkralen. Alle Huisraad en Keukengereedschap, en ten laatste wordt opgeveild de Tuin Oogst.

R. P. MALAN, Afslager.

WELLINGTON.
TE KOOP OF TE HUUR.

HET Vaste Eigendom van de Ondergeteekende, gelegen in de Kerkstraat, te Wellington.

De Gebouwen bestaan uit :

I.—Dubbele-verdieping Woonhuis onder Leiendak bevattende 12 Slaapkamers benevens Voor-, Eetkamer, Dispens en Keuken.

II.—Buiten gebouw annex bovenstaande (ook Dubbele-verdieping en Leiendak) bevattende 2 Slaapkamers, 2 Bedienden Kamers, groote Stal en Wagenhuis. De Stal en Wagenhuis kunnen, indien vereischt, met wenige onkosten in woning, kamers, enz., veranderd worden.

Gedurende een aantal jaren werd er een "Privaat Boarding House" gedreven.

Voor iemand die een Bezigheids-Stand, Hotel, Boarding House of een aangename woning begeert, is deze een uitgezochte gelegenheid.

Men doe aanzoek bij

De Wed. P. J. MARCHAND.

Wellington.

Het Genas Hen Allen

MIJNHEER,—Negen maanden geleden betuigde ik in een brief aan u van le goede uitwerking van RHEUMATICURO in mijn geval. Ik ben 60 jaren oud en heb 23 jaren lang geleden aan CHRONISCHE ASTHAM en RHEUMATIEK en zochte verlichting van vele beroemde geneeskundigen, en probeerde alles zonder baat te vinden en had in mijn geval alle geloof in menschelijke bekwaamheid verloren, tot dat ik RHEUMATICURO probeerde en in eens zijn mijn Neuralgia' Rheumatiek en pijnen in hoofd en aangezicht verdwenen en het nieuws is ver en wijd verspreid dat "oumeester VAN ROOY amper heellemaal gezond was van die wonderlijke Medicijn," en dit was werkelijk het gevaal ; elkeen die het probeerde beveelt het aan.

De heer JACOB VAN ZIJL van Vlakfontein (3 uur van Steijnsburg), is genezen van een schijnbaar ongeneeslijkgeval van Rheumatiek en Jicht. Nooit, zei zijn moede-Mevr. VAN ZIJL aan mij, was er een erger geval van "Koorts Ziekte", zooals zij het noemen. De eeste dosis RHEUMATICURO deed de lijdende jonge man rustig slapen en medecijn werd voortdurend toegediend, hoewel de buren en vrienden zeiden dat zij niet verwachten dat hij leven zon, *was hij tweemaal hier*, en getuigde van de geneeskracht van de RHEUMATICURO en PILLEN.

JONES RHEUMATCURO.

De oude heer VAN DER WELT, van Reddersburg, werd genezen door een bottel.

De heer A. COETZEE, Brandvlei, Middelburg, C. G. vond dadelijk verlicting. Mijn zoon JAN en zijn schoonvader, de heer J. A. SMIT, van wonderboom, Burgersdorp, werden ook genezen maar ik moet nu sluiten—Ik blijf uw dankbare vriend, J. C. van

Het groote Zuid-Afrikaansche geneesmiddel voor Jicht, Rheumtiek, Rheumatische Jicht, Lende Jicht, Heup Jicht, Aangezichtpijnen, enz., en heeft vele duizenden gevallen, veel erger dan bovengen noemden genezen. Is verkrijgbaar van alle Apothekers en Winkeliers door geheel Zuid-Afri

ZAAD GRANEN.

DE Ondergeteekenden zullen tegen het einde van deze maand, dag en datum later te worden bepaald, voor rekening van den Heer A. VAN DEN BYL NEETHLING, aan zijne woonplaats KLEIGAT in deze afdeeling, PUBLIEK VERKOOPEN :

400 Mudden Zaad Haver.
30 „ „ Koorn (Baard)

J. W. MOORREES Jr. & Co.. Afslagers.

Vendu-Kantoor.
Malmesbury, 6 Jan., 1897.

MALMESBURY MINERALE BADEN
(WARME ZWAVEL BRONNEN.)

HONDERDEN lijders aan Rhumatiek, Lever-, Zenuw-, of huidziekte werden door het gebruik van deze Baden, die slechts 2 minuten rijden van het Malmesbury Spoorweg Statie gelegen zijn, genezen. De gebouwen zijn geheel vernieuwd en nu in goede staat. Voor termen en bijzonderheden schrijf aan

G. TOUCHER,
Eigenaar.

MIELIES! MIELIES!!

GOEDKOOP bij groote kwanteteit bij

SCHALK W. v. D. MERWE.

Wellington.

BENOODIGD

EEN Onderwijzer voor een Publieke School op de plaats Baviansskloof distrikt Piketberg. Applikant moet in staat zijn te toonen certifikaat van bekwaamheid in Engelsch en Hollandsch. Lidmaatschap van een Protestantsche Kerk, zedelijk gedrag, Salaris £90 (negentig pond) per jaar. School te beginnen na de vakantie van Januari, 1897.

Applikant staat een kans om op de Schoolplaats 4 kinderen twee uren onderwijs te geven na schooltijd voor £20 pond per jaar, alzoo te zamen een honderd en tien pond per jaar. Applikanten kunnen zich vervolgen bij den ondergeteekende, schoolcommissie

P. A DU TOIT,
Goedsmanskraal,
P.K. The Rest,
Dist. Piketberg.

GOUVERNEMENTS
Land- en Wijnbouwschool
STELLENBOSCH.

DE volgende cursus zal beginnen op den 2den FEBRUARI, 1897.

Het leerplan omvat Landbouw, Veeteelt, Zuivelbereiding Wijnbouw en Wijnfabricatie, Vruchtenteelt, Veeartseny-Kennis, Scheikunde, Botany, Boekhouden, Wiskunde, Engelsch, Hollandsch en Houtwerk (timmerwerk).

Een paar beurzen van £25 per jaar worden gegeven aan zoons van behoeftige ouders.

Vrij biljetten op de Kaapsche Gouvernements Spoorwegen worden gegeven aan studenten in termen van gouvernements kennisgeving no. 888 van 1896.

Voor prospectussen zicht te vervoegen bij den heer F. BLERSCH, Hoofd der School.

KEATING'S POEDER DOODT.
KEATING'S POEDER DOODT.
KEATING'S POEDER DOODT.
KEATING'S POEDER DOODT.
KEATING'S POEDER DOODT.
KEATING'S POEDER DOODT.
WEEGLUIZEN,
VLOOIEN,
MOTTEN,
KEVERS,
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.
DOCH IS ONSCHADELIJK VOOR DIEREN.

Het is Onovertroffen voor het dooden van VLOOIEN WEEGLUIZEN, KAKKERLAKKEN, KEVERS, MOTTEN in BONT, en alle andere soort insecten. Jachters zullen hetzelve onmisbaar vinden voor het dooden van vlooten op hunne honden, alzoo ook dames voor hunne schoot hondjes.

Het PUBLIEK wordt OPMERKZAAM er op gemaakt dat ieder echt pakket van he' echte poeder het eigen handschrift draagt van THOMAS KEATING ; zonder dit is elk aangeboden artikel een bedrog. Enkel in blikjes.

KINDEREN LIJDEN AAN WORMEN.
KINDEREN LIJDEN AAN WORMEN.
KINDEREN LIJDEN AAN WORMEN.
KINDEREN LIJDEN AAN WORMEN.
KINDEREN LIJDEN AAN WORMEN.

die hunne gezondheid ondermijnen. KEATING'S WORM PEPERMENTEN zijn ZUIVER PLANTEN BANKET, verschaffende wat voorkomen en smaak aangaat, een aangename wijze waarop het eenig zeker middel tegen WORMEN kan toegediend worden. Het is een volkomen veilig en zachte preparaat, en is bizonder geschikt voor kinderen. Verkocht in Blikjes en Bottles, door alle Apothekers.

Eigenaar, THOMAS KEATING, Londen.

Gouvernante Benoodigd.

APPLICATIEN voor de betrekking van Gouvernante bij een private familie in het district Ladybrand, O. V. Staat, worden gevraagd tot 1 Februari, a.s.

Applicatien moeten vergezeld zijn van bij de Wet vereischt certificaat van bekwaamheid om onderwijs te geven in de Hollandsche en Engelsche talen, muziek (Piano), en handwerk.

Salaris en bijzonderheden te worden geregeld bij correspondentie.

Applicanten moeten van Protestansch geloof zijn.

Doe aanzoek bij

M. VAN ROOYEN.

Blanco, dist. Ladybrand,
p.k. Clocolan, O.V.S.,
4 Januari, 1897.

GEËXAMINEERDE
ONDERWIJZER of ONDERWIJZERES

GEVRAAGD voor eene Private School op de plaats Touwfontein, district Fauresmith, O.V.S., twee uren van Jagersfontein Statie, om aan vier kinderen degelijk elementair Onderwijs te geven zoowel in Hollandsch als in Engelsch.

Salaris £48 per jaar, benevens kost en inwoning.

Applicaties worden ingewacht tot den 13den Februari e.k., bij den ondergeteekende.

P. ELFFERS.

Fauresmith,
8 Januari, 1897.

OPROEPING

GESCHIEDT mits dezen van Applicanten voor betrekkingen van Onderwijzer en Onderwijzeres aan gesubsidieerde Scholen, die volgens den wensch der betrokken Schoolbesturen van Afrikaner Nationaliteit moeten zijn.

Salarissen : Ongehuwde Onderwijzer, Wijkschool, £100 p.a., gemiddeld boven kost en inwoning.

Gehuwde Onderwijzer, gemiddeld £150 p.a., met vrije woning.

Onderwijzeres, Wijkschool, gemiddeld £72 p.a., met vrije kost en inwoning.

De Onderwijzers ontvangen hunne benoemingen van de Schoolbesturen onder nadere goedkeuring van den Superintendent, welke Besturen ook voor de uitbetaling der Salarissen, eveneens onder toezicht van den Superintendent verantwoordelijk blijven.

Om voor benoeming in aanmerking te komen moet Applicant overleggen :

(*a*) Bewijzen van bekwaamheid en ervaring als Onderwijzer ;
(*b*) Een verklaring omtrent afkomst en godsdienstige en nationale gezindheid, waaruit blijken moet, dat hij gewillig en bereid is, naar vermogen mede te werken aan den opbouw van het Christelijk Nationaal Onderwijs volgens de Wet der Zuid-Afrikaansche Republiek ;
(*c*) Bewijzen van voldoende kennis der officiële Landstaal om door het medium dezer Taal onderwijs te geven ;
(*d*) Verklaring van bereidheid om het volgens Wet vereischte aanvullingsexamen op buitenlandsche certificaten af te doen leggen ;
(*e*) Bewijs van Lidmaatschap eener Protestantsche Kerk;
(*f*) Bewijs van goed zedelijk gedrag, opgegeven door daartoe bevoegde Autoriteiten ;
(*g*) Verklaring van bereidheid om den eed van getrouwheid aan de Regeering en het Volk der Zuid-Afrikaansche Republiek af te leggen.

Reiskosten worden billijk vergoed.

Nadere inlichtingen aan te vragen aan het Departement van Onderwijs.

DR. MANSVELT,
Supt. van Onderwijs.

Departement van Onderwijs,
Pretoria, Dec., 1896.

BENOODIGD

EEN bekwame DRESSMAKER Voor bijzonderheden doe men aanzoek bij

SMUTS & KOCH,
Malmesbury.

FILLIS' GROOT CIRCUS
EN
MENAGERIE.
Open Elken Avond.
MATINEE ELKEN ZATERDAG.
MENAGERIE DEN GEHEELEN DAG OPEN.
Dieren worden gevoed om 11 uur v.m

F. E. FILLIS — Eenige Eigenaar.
H. T. PHILLIPS — Agereende Bestierder.
CHAS. BARRASS — Secretaris en Thesaurier

Westelijke-Provincie Cricket Grond.

Zaterdag, 16 Januari.

CRICKET MATCH.
WESTELIJKE PROVINCIE
VS.
TUINEN
(CUP MATCH).
EN
GROOTE VERTOONING VAN HET STAPPEN
VAN
J. S. MELLET
(BAASSTAPPER van ZUID-AFRIKA)

De heer MELLET zal beginnen om 4.30 n.m met te stappen tegen 8 Uitgelezen Amateurs, iedere mijl een nieuwe bestrijder aannemende.

Voor de laatste mijl zal de heer MELLET stappen tegen den

Heer Haylett te Paard.

Eenige van MELLET's Bestrijders zullen zijn : Private STOCKWELL (Rifles). E. C. MAYHEW (Vrijstaatsche Crack) en J. J. WESSELS.

De heer Mellet geeft een Gouden Medalje aan den Bestrijder die den Besten Tijd maakt tegen hem.

Band van 1ste Middlesex Regiment.

Entree, 1s. Rijtuigen 2s. 6d. Ondersteuning en Stand, 1s.

Retourbiljetten van Kaapstad, met inbegrip entree tot den Grond, 1s. 6d.

ODD-FELLOWS ZAAL,
PLEINSTRAAT.
Open 's Morgens, 's Middags en 's Avonds,
DE NIEUWE LONDENSCHE
WASSENBEELDENGALERIJ,

Een zeer zeldzame verzameling van meer dan 100 van wereldberoemde personen.

De meest bekende menschen van alle eeuwen en volken, Kamer van Afgrijslijkheden Open 10 v.m. tot 5 n.m.; s' Avonds 7 tot 10. Entree 1/-; Kinderen 6d.

Koninklijke Leverancier aan het Observatorium

A. SPOLANDER & CO.,
GEVESTIGD 53 JAREN
Chronometer-, Horologe- en Klokmakers
Mutual Gebouwen Darlingstraat,
Gouden en Zilveren Horologes in Voorraad gehouden.

HOE KOMT HET ?

HOE KOMT HET ?

DAT de Zweedsche Norrahammer Kachels zoo populair in Zuid Afrika zijn geworden ?

OMDAT :—Zij beter dan alle andere kachels bakken en braden. Alle soort brandstof gebruikt kan worden. 50% brandstof bespaard wordt. Zij gemakkelijk schoon te maken zijn, en om vele andere voordeelen.

In 't groot en in 't klein bij
WADNER EN ERIKSEN,
VROEGER
ZWEIGBERGK, ERIKSEN & Co., 17 Langstraat Kaapstad.

LOGIESHUIS.

DE ondergeteekende zal op den 1sten Februari, een Eerste-klas Logieshuis, op het Marktplein, te Wellington, openen voor het reizend publiek, en zal ook genegen zijn Scholieren in te nemen tegen £3 per maand. Eerste-klas behandeling wordt gewaarborgd.

Applicaties voor Scholieren voor het volgend kwartaal, zullen tot op 26 dezer worden ingewacht.

D. J. JACOBS.

WEGGELOOPEN

VAN den Ondergeteekende omtrent den 10den dezer : Een Vaal Bruin Merrie Ezel, 5 jaar oud. Heeren Schutmeesters en anderen gelieven kennis te geven aan den Ondergeteekende, door wien alle billijke kosten betaald zullen worden.

G. P. C. LAUBSER,
B. B. Kloof,
Klipheuvel Statie.

18 December, 1896.

Prokureur Gevraagd,
TE STEIJTLERVILLE,

IS er opening voor een Prokureur die ook als Afslager moet ageeren, doch hij moet Hollandsch kennen en tot een Protestantsche Kerk behooren. Verdere informatie te bekomen bij

J. SENEKAL,
Rietfontein,
P.O. Steijtlerville.

BENOODIGD

EEN Onderwijzer voor een Buitenschool te Hanover, aan 5 of 6 kinderen onderwijs te geven in Hollandsch, Engelsch en Muziek, behoorende aan een Ned. Geref. Kerk. Salaris £40 per jaar, en vrije inwoning.

Werkzaamheden te beginnen op 1 FEBRUARI, 1897. Doe *dadelijk* aanzoek bij den ondergeteekende.

D. F. VAN DER MERWE,
Melk Baai, Somerset Strand.

STIGLINGH & ZOUTENDIJK,
(VROEGER BIJ RICHARD CURRIE)
AFSLAGERS,
Huis, Land, Goederen, Claim, Financieele en Algemeene Commissie Agenten.

INNING VAN HUUR EN OPENING VAN LEENINGEN.

Jeppe's Arcade, Commissioner Straat
JOHANNESBURG.
Postbus 929. *Telegrafisch Adres* ENTUNA.

WEGGELOOPEN

TEGEN het einde van Nov., ll., in de richting van Malmesbury achter een kar.—Een loodvaal Merrieëzel, rond van bouten.

De persoon achter wiens kar zij geloopen is of bij wie zij moge aangekomen zijn, gelieve aan den ondergeteekende kennis te geven, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

Z. I. DE VILLIERS.

Diemerskraal, Paarl.

Universiteit van de Kaap de Goede Hoop.

EEN VERGADERING van de Convocatie zal gehouden worden in de Universiteitszaal, Bureaustraat, op ZATERDAG, 16 JANUARI, om 10 uur v.m, ten einde de Lijst nogmaals te overwegen die aanbevolen is door de Convocatie voor verkiezing van Leden van den Universiteitsraad.

GEO. GILCHRIST,
Secretaris der Convocatie.

Hulponderwijzeres Benoodigd.

APPLICATIES, met getuigschriften, voor de betrekking van 2de Assistente in de H. A. School te Moorreesburg, district Malmesbury, zullen door ondergeteekende worden ingewacht tot ZATERDAGAVOND, 6 Februari. Werk te beginnen in April. Salaris £36 per jaar, en alles vrij.

J. D. RETIEF, V.D.M.
Voorzitter.

WEGGELOOPEN,

EEN Donker Rood Bruin RUIN-PAARD, 5 jaren oud, 16 hand hoog beslagen, had een halter aan. Vrienden worden verzocht kennis te geven ; aan wie alle billijke kosten zullen betaald worden.

A. J. B. VAN NIEKERK.

Vissershok,
D'Urbanville.

WAARSCHUWING.

WIJ de ondergeteekenden eigenaren van de plaatsen "Groen Vallei" en "Vogelvallei," geven hiermede kennis dat wij van af dezen datum niet zullen toelaten op onze plaatsen te jagen met honden te loopen of overtreding te doen met groot of klein vee. Allen die gevonden worden op eenige manier het bovenstaande te overtreden, zullen zonder onderscheid van persoon volgens wet vervolgd worden.

D. J. ROSSOUW,
Vogelvallei.

J. C. KOTZE, C. H. zn.
Groenvallei.

Dist. Piketberg,
19 December, 1896.

ONTBINDING van VENNOOTSCHAP.

DOOR Onderlinge overeenkomst heden ontbonden de bezigheid door de ondergeteekenden gedreven onder den Naam en Firma van DE VILLIERS IMMELMAN & Co., als Vendu-Afslagers, Generale en Commissie Agenten te Malmesbury en Paarl.

Alle schulden *aan* en *door* de Firma verschuldigd te worden betaald en ontvangen aan hunne respective kantoren te Malmesbury en Paarl.

A. B. DE VILLIERS P. Zoon.
A. P. W. IMMELMAM,
D. J. A. VAN DER SPUY.

Paarl, 15 Jan., 1897.

Kennisgeving.

DE Senior Vennoot, de heer A. B. DE VILLIERS, van de Firma DE VILLIERS IMMELMAN & Co., die heden ontbonden is, zal zijne bezigheid nu voortzetten, zoo als vroeger, als Vendu-Afslagers, Generale en Commissie Agenten aan de Paarl en wel onder den stijl en Firma van A. B. DE VILLIERS & Co.

Alle Vendu Rollen zullen kontant worden betaald of Securiteit zal verschaft worden naar vereischte.

☞ N B. Geld op eerste verband altoos te verkrijgen tegen billijke Termen.

Paarl, 15 Jan., 1897.

KENNISGEVING.

DE ondergeteekenden geven hiermede kennis dat zij van af heden de bezigheid vroeger gedreven onder den Stijl en Firma van DE VILLIERS, IMMELMAN & Co., als Vendu-Afslagers en Generale Commissie Agenten te Malmesbury, zullen voortzetten onder den Naam en Firma van VAN DER SPUY IMMELMAN & Co,

D. J. A. VAN DER SPUY,
A. P. W. IMMELMAN.

Malmesbury, 16 Jan., 1897.
P.K. No. 8; *Tel. Adres:*—

SPECIALE TREINEN.

GOEDKOOPE PRIJZEN.

PAARL

Landbouw Tentoonstelling.

DONDERDAG, 21 JAN., 1897.

TENTOONSTELLINGSGRONDEN,

OUDE PASTORIE

Met prachtige Eikenlanen, Loopend Water en Aangename schaduw over het geheele terrein.

7 MINUTEN LOOPENS VAN LADY GREY STATION.
VOLLE MILITAIRE BENDE
PROMENADE CONCERT IN DEN AVOND.

MET prachtige Illuminaties en Grootsche Vertooning van Vuurwerk, wanner de Band van het 1ste **Leicestershire Regiment**, o.a. zal opvoeren twee zeer indrukwekkende Stukken, getiteld "Episodes in een Soldaten leven," en "Het Jachttooneel," welke eene groote sensatie verwekten in Kaapstad.

Behoorlijke schikkingen zijn getroffen om een maaltijd (Luncheon) en andere ververschingen op het terrein te verschaffen.

Den geheelen dag zullen vruchten te Koop wezen.

Passeer-Kaartjes (om weer mee in te komen) zullen uitgereikt worden.

SPECIALE TREINEN.

Eene Speciale Trein zal Kaapstad verlaten om 9 uur v.m., via Kraaifontein aankomende aan de Paarl 10.44 en Lady Grey Brug, 10.53 v.m.

Speciale Treinen naar Kaapstad via Kraaifontein zullen als volgt vertrekken.

(1) Vertrek Lady Grey Brug,	4.10	n.m.
„ Paarl ...	4.17	„
Aankomst Zoutrivier,	6.10	„
„ Kaapstad,	6.57	„
(2) Vertrek Lady Grey Brug,	10.35	n.m.
„ Paarl ...	10.56	„
Aankomst Zoutrivier	12.18	„
„ Kaapstad	12.27	„
(3) Vertrek Lady Grey Brug,	7.10	„
„ Paarl ...	7.24	n.m. loopende via Stellenbosch.

Een trein zal Lady Grey ook verlaten om 6.26 n.m. voor Worcester en tusschenliggende Stations.

Retour Kaartjes zullen uitgereikt worden tegen de helft van de gewone enkele prijs.

Na aankomst van den 10.35 n.m. trein van Paarl zal eene speciale trein bij Zoutrivier wezen voor het vervoeren van Passagiers op de Wijnberg Lijn.

CHAS. C. A. VILLIERS, Scretaris.

MUILEZELS.

VERWACHT per S.S. "Kilburn" van Montevideo een lading MUILEZELS, speciaal uitgezocht door een deskundige, 13 handen en meer, van 3 tot 7 jaar oud, allen gedresseerd voor het tuig. Het is de prachtigste lading Muilezels die Montevideo ooit verliet, en allen superieur aan de gewone Montevideo Muilezels.

Het stoomschip wordt hier omstreeks den 25sten dezer verwacht en de Muilezels kunnen bij aankomst gezien worden. De ondergeteekenden verzoeken zoo spoedig mogelijk applicatie te maken bij hen daar de lading naar de oostelijke havens zal vervoerd worden indien geen voldoende aanleiding bestaat tot een verkoop hier.

EZEL HENGSTEN.

Aan boord bevinden zich ook een getal Ezelhengsten die ook verkocht zullen worden. Zij worden gemeld te zijn een zeer superieure zending voor teeldoeleinden.

Zich te vervoegen bij

WILLIAM SPILHAUS & Co.

EXECUTEURSKAMER

Jaarlijksche Vergadering van Aandeelhouders

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat de Jaarlijksche Vergadering van Aandeelhouders gehouden zal worden in het kantoor der Kamer, hoek van Adderley- en Waal-straten,

Op Maandag, 1 Maart, 1897,
OM 11 V.M.,

Ten einde aan Aandeelhouders het Rapport van Direkteuren voor te leggen, tezamen met een staat van zaken der instelling tot op 31 December, 1896; en om twee direkteuren te verkiezen in de plaats van den heer W. HIDDINGH en Dr. A. H. PETERSEN, die volgens rooster aftreden maar herkiesbaar zijn; ook voor aanstelling van twee auditeuren in de plaats van de heeren J. B. DE WET en H. T. STANDEN, welke beiden herkiesbaar zijn.

Nominaties voor het direkteurschap in te zenden bij den raad van direkteuren, in termen van sectie 28 van de acte van volmacht, niet later dan 1 Februari, 1897.

Volgens order van den Raad van Direkteuren.

J. H. N. ROOS,
Waarnemend Secretaris.

Kaapstad,
11 Jan., 1897.

In het Hooggerechtshof van de Kolonie de Kaap de Goede Hoop.

In zake de Likwidatie van de Union Bank volgens de Likwidatie Akte van 1868.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat in termen van een order van 't hof dateerend 13 Januari 1897, het achtste rapport der officieele likwidateurs ter inzage zal liggen aan de griffie van het Hoog Gerechtshof, en een kopie ervan in het kantoor der gezegde likwidateurs op het Kerkplein voor den tijd van 14 dagen van af den 15den Januari 1897 en dat bij het Hoog Gerechtshof een motie zal ingediend worden op den eersten dag van Februari a., om een order te geven ter goedkeuring van gezegd Rapport en de daarin vervatte aanbevelingen.

FAIRBRIDGE ARDERNE, en LAWTON,
Procureurs van Officieele Likwidateurs.

In het Hooggerechtshof van de Kolonie van de Kaap de Goede Hoop.

In zake de Likwidatie van de Union Bank volgens de Likwidatie Akte, 1868.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving dat bijzonderheden van een compromis, voorgesteld te worden aangegaan door de officieele likwidateurs van genoemde bank, ter inzage van belangstellenden zullen liggen in het kantoor van de Zuid Afrikaansche Associatie, Kerkplein, Kaapstad, voor den tijd van 14 dagen van af den 15 den dezer, en dat bij het Hoog Gerechtshof een motie zal ingediend worden ter goedkeuring derzelve op den eersten dag van Februari, 1897.

Gedateerd te Kaapstad dezen 14 den dag van Januari, 1897.

FAIRBRIDGE, ARDERNE en LAWTON,
Procureurs van de Officieele Likwidateurs.

NOTICE

IS hereby given that I intend applying for a Certified Copy of the Deed of Transfer made on the 3rd day of March, 1894, by William James Anderson, William George Anderson, and Thomas Johnson Anderson, Executors Testamentary of the late William George Anderson, in favour of John Goodison, whereby certain piece of land, situate at the Zwart River, in the Cape Division, being part of the Estate Fraserdale, being the remaining extent of the Lots marked 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 and 14, Block A, measuring as per remainder, 1 morgen 238 square roods 65 square feet, was conveyed; and all persons claiming to have any objection to the issue of such Copy are hereby required to lodge the same, in writing, with the Registrar of Deeds in Cape Town, within Fourteen Days from the publication of this Notice.

Dated at Cape Town, this 16th day of January, 1897.

EMILE H. VAN NOORDEN,
Applicant's Agent.

AANGELOOPEN

OP 22 October 1896, op de plaats van den ondergeteekende, 1 zwart Merrie Ezel met gelen bek, gemerkt op rechterbout (onduidelijk) circa 6 jaren oud De eigenaar kan zulks terugbekomen, mits betalende alle kosten, ook van beide advertentien, en indien niet afgehaald voor den 1sten Februari 1897, zal zulks in bezit genomen worden voor de kosten

C. F. W. KRAUSSE,
Rheeboksfontein,
dist Malmesbury,
13 Januari 1897.

DOODBERICHT.

OVERLEDEN te Stellenbosch, heden in den ouderdom van circa 32 jaren, SOPHIA JOHANNA VAN SCHOOR, geb. DU PREEZ, geliefde Echtgenoot van MELT VAN SCHOOR.

Stellenbosch, 13 Jan., 1897.

DOODBERICHT.

OVERLEDEN in het Diakonessenhuis Kaapstad JOHANNA BASTIAANS geboren Faddegon in haar 49ste jaar, geliefde echtgenoote van K. J. Bastiaans.

De begrafenis vindt plaats op heden Zaterdag te half 3 ure te Stellenbosch.

DOODBERICHT.

OVERLEDEN op den 6den Januari 1897, na een ziekte van over vijf maanden, ons teedergeliefde zoontje, NICKO GERHARD, in den ouderdom van tien jaren en bijna twee maanden.

Gods weg is in het Heiligdom.

FR. S. VAN DYK,
MARIA E. O. VAN DYK,
Geb. VLOK.

Houwhoek, Calvinia.

GOUVERNEMENTS KENNISGEVING
NO. 30, 1897.

Bureau v.d. Kolonialen Secretaris, Locaal Gouvernement en Gezondheids Afdeeling, Kaapstad, Kaap de Goede Hoop, 14 Januari, 1897.

HIERBIJ geschiedt kennisgeving ter algemeene bekendmaking, dat het zijn Excellentie den Gouverneur, op advies van den Uitvoerenden Raad, behaagd heeft, onder voorziening van Sectie 64 van de "Publieke Gezondheids Akte, 1883," te bepalen dat, op en na den eersten dag van Augustus, 1897, begrafenissen in het Maleische Kerkhof aan Brodie's Weg, elders bekend als "Dead Man's Lane," binnen de grenzen der Municipaliteit van Wijnberg, zullen gestaakt worden; en verder dat het begraven in eenigen grafkelder of graftombe, waarvan de inwendige open ruimte zich uitstrekt hooger dan een voet beneden de oppervlakte der omringende en naastbijgelegen gronden gestaakt zal worden in eenig kerkhof of begraafplaats gelegen binnen de grenzen van de Municipaliteit van Wijnberg.

HENRY DE SMIDT,
Onder Koloniale Secretaris.

AANGELOOPEN.

OMTRENT 15 maanden geleden bij den ondergeteekende een zwart Bulkalf.—Indien niet binnen 3 maanden gelost zal het verkocht worden ter bestijding van onkosten.

J. S. VAN REENEN.

Conteberg, Mamre.

VERLOREN.

VAN MULDERSVLEI, een schimmel paard, omtrent 5 jaren oud, met 2 kale knieën. Informatie te worden gegeven aan den ondergeteekende die gewillig is al de billijke kosten te betalen.

STARKE, BROS.,
Muldersvlei.

SCHUTBERICHTEN.

AANGEHOUDEN in het Schut te Klaverevlei, over den veroorloofden tijd en te worden verkocht op den 30sten Januari 1897, indien niet bevorens gelost:—

1. Een vos paard Merrie, omtrent 7 jaren oud, rechteroor zwaluwstaart sneetje van achter, linkeroor winkelhaak van voor, met een bruin hengst veulen omtrent 8 maanden oud.
2. Een bruin muil ruin Ezel, omtrent 2 jaren oud, kreupel in beide achterbeenen, ongemerkt.

H. D. WICKENS,
Schutmeester.

Afdeelingsraad-Kantoor,
Calvinia.

De Normal College Model School.

DE verschillende Afdeelingen van deze School zullen heropend worden op DINSDAG, den 26sten dezer.

J. R. WHITTON.

LETTERZETTERS.

ONMIDDELLIJK gevraagd goede Hollandsche Letterzetters. Vast werk. Doe aanzoek aan het Kantoor van dit Blad.

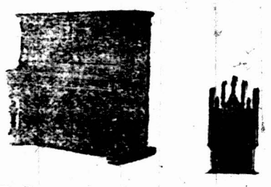

DE voornaamste Musiek van betoog, zoowel als Amateurs, bevelen sterk aan den muziekhandel van den heer R. MULLER (Groot- en kleinhandel), in de Grand Hotel Gebouwen, Kaapstad, voor de beste Pianos, Harmoniums, Amerikaansche Orgels, Strijk- en Blaasinstrumenten; ook voor Snaren en alle Soorten Musiekbenoodigdheden, Reparaties, Stemmen, enz.

Bestellingen Gedrukte Musiek uit Duitschland, Engeland en Amerika in verscheidenheid.

R. MULLER,
7 Grand Hotel Gebouwen, Strandstraat
KAAPSTAD.

TELEGRAFISCH ADRES:
"RELLUM." KAAPSTAD.

ZUID-AFRIKA'S SPA!

Het Warme Baden Sanatorium te Caledon.

ANALYSE van het water door DR. HAHN, Ph. D., M.A.

Ferrous Di-Carbonate	2·100 grs.
Sodie Sulphate	·862 „
Sodium Chloride (gewoon zout)	4·027 „
Silica....	1·802 „
Aluminia	·756 „
Calcic Sulphate	1·624 „
Calcic Carbonate	(trace)
Magnesic Sulphate	1·054 „
	12·225 gr. per gal.

Dit gunstig bekende toevluchtsoord is gezond en schilderachtig gelegen op een heuvel aan den voet van de Zwartebergen, 1,000 voet boven de oppervlakte der zee, drie-kwart mijl van de stad Caledon, Kaapkolonie; wegens het uitstekende klimaat van dit gedeelte van de Peninsula en de prachtige ligging van het Sanatorium, worden de Baden het geheele jaar door bezocht en er gebruik van gemaakt. Het water is "sin generis" daar het voornaamste en meest kostbare bestanddeel. Ferrous Di-Carbonate gehouden wordt op een temperatuur van 120 graden F. en wat de hoeveelheid aangaat vier maal zooveel is als in eenig ander bron; en daar het eenig in zijn soort is wat aangaat de combinatie van zekere zoutbestanddeelen, wordt het water gereedelijk in het systeem opgenomen.

De geneeskracht van deze soort van Chalybeate bronwater is geschiedkundig opgeteekend sedert 1724 A.D., en het voortdurend tonnemen van het aantal genezingen rechtvaardigt de getuigenis van geneesheeren en anderen dat het water bij uitnemendheid geschikt is voor gevallen van Nier- en Leverziekten, Dyspepsia, Bloedarmoede, Jicht, Lombago, Rheumatiek, Sciatica, Neuralgia, en dergelijke ziekten; het water is een versterkingsmiddel gedurende het tijdperk van genezing van zware ziekte, en in geval van zwakheid, hoe ook veroorzaakt, is het een voedsel voor het bloed, spieren, zenuwen en het geheele lichaam; de Carbonic Acid heeft eene heilzame uitwerking op de huid en andere deelen.

Het bestier van deze uitstekende inrichting is in handen van Mej. HALLS, en alle brieven aan haar gericht zullen ommiddellijk beantwoord worden.

Gemakkelijke passagierskarren rijden dagelijksch van Sir Lowry Pas Station naar de Baden. Private en bijzondere voertuigen zijn verkrijgbaar, indien bezoekers daarvoor vooruit schikkingen maken.—Telegram adres: "HALLS," Caledon.

Dr. I. BOBERG, TANDENDOKTER,
92, ADDERLEY STRAAT, Kaapstad

TANDEN worden absoluut zonder pijn uitgetrokken door toepassing van gas. Alle soorten van vullingen (voornamelijk met goud.) De beste kunstmatige tanden worden op Vulcanite, Celluloid of Gouden platen ingezet, ook volgens de allernieuwste Crown en Bridge methode. Billijke prijzen. Spreekuren van 9 v.m. tot 5 n.m.

Publieke Verkooping
—TE—
KLEIGAT
VAN
Levende Have, Losse Goederen en Granen.

DE Ondergeteekenden, daartoe behoorlijk gelast door den Heer A. VAN DER BIJL NEETHLING, zullen voor zijne rekening

Op Woensdag, 27 Januari, 1897.

AAN ZIJNE WOONPLAATS

KLEIGAT,

In deze afdeeling, Publiek Verkoopen, als volgt:

Levende Have, als:

30 Vette Slachtossen
150 „ Merino Schapen.

Losse Goederen, als:

1 Openkar op Veeren,
1 Kapkar „ „ bijna nieuw

Granen, als:

700 mudden Eerste-klasse Zaad Haver
80 mudden Eerste-klasse Zaad Garst
60 mudden Eerste-klasse Getrapte Zaad Koorn (Baard)

Verder zullen worden verkocht voor rekening van den heer Nicolaas Blanekenberg, de ondervolgende:—

300 Mudden Extra Zaad Haver
1 Windmachine
1 Nieuwe Bokwagen

RUIM KREDIET.

J. W. Moorrees Jr., & Co., Afslagers.

Vendu-Kantoor,
Malmesbury, 11 Jan. 1827.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende wenscht aan het geëerd Publiek van Malmesbury bekend te maken dat heden zijn Snijdersbezigheid te Malmesbury in de gebouwen waar vroeger de heer JAN DE KOCK bezigheid deed geopend heeft, en verzoekt door billijke behandeling de ondersteuning van zijne vrienden.

P. J. LOMBARD.

Malmesbury,
15 Januari, 1897.

Correspondenten

WORDEN verzocht alle brievengeld ter betaling van rekeningen voor subscripties, Advertenties en Drukwerk bevattende of betrekking hebbende op bezigheidszaken, aan den Secretaris der Maatschappij, en alle brieven met Correspondenties voor de Courant aan den Redakteur te richten.

A. B. HOFMEYR,
Secretaris.

Drukpers Maatschappij
Van de Sandt de Villiers & Co., (Bepkt)
"Ons Land" Kantoor,
Kaapstad, 14 Oct., 1896.

JAGERSFONTEIN O.V.S.

AAN INTEEKENAREN

WORDT kennis gegeven dat de heer F. C. HUNDERMARK aangesteld is tot Agent van *Ons Land* te Jagersfontein in de plaats van den heer J. S. de Vletter die van daar vertrokken is, bij wien zij verzocht worden hunne subscriptiegelden aan te zuiveren.

A. B. HOFMEYR,
Secretaris.

Drukpers-Maatschappij,
Van de Sandt de Villiers & Co., Beperkt,
44 Burgstraat, Kaapstad.

VERKOOPINGEN

DE VILLIERS, IMMELMAN & Co. AFSLAGERS

23 Februari,—Rondevlei (tusschen Malmesbury en Darling) kostbare zaai- en veeplaats, levende have, boerderijgereedschap en huisraad.

J. W. MOORREES JR. & Co., AFSLAGERS.

20 Januari,—"Vijgenvallei," te Groenekloof, erf deeling Malmesbury, levende have en losse goederen, huisraad en 25 zak rogge.

21 Januari,—Malmesbury, huisraad en woninghuur.

27 Januari,—Kleigat, levende have, losse goederen en granen.

3 Februari,—Rozenburg nabij Malmesbury, levende have, boerderijgereedschap en granen.

Malmesbury, zaadhaver en zaadkoren (Baard). Eind dezer maand, datum later te bepalen.

11 Februari,—Groenekloof, Malmesbury, levende have, losse goederen en huisraad.

10 Februari,—Groenekloof, Malmesbury, levende have, boerderijgereedschap en granen.

VAN ZIJL & WALKER, AFSLAGERS.

3 Februari,—Concordia, levende have, boerderijgereedschap en huisraad.

C. BERGMAN, AFSLAGER.

20 Januari,—Kweeperfontein nabij Ceres, levende have en boerderijgereedschap.

P. J. P. MARAIS, AFSLAGER.

22 Januari,—Hartebeestkraal nabij Piketbergwegstatie, levende have en boerderijgereedschap.

GERARD GENIS, AFSLAGER.

29 Januari,—Nieuwefontein, Grenslal, levende have, boerderijgereedschap en huisraad.

SAURE, NEETHLING & Co., AFSLAGERS.

10 Februari,—Paarl, een prachtig erf en huisraad.

P. J. BOSMAN & ZOON, AFSLAGERS.

Somerset West Strand, kostbare erven, datum van verkoop later te worden bepaald.

J. J. HOFMEYR & ZOON AFSLAGERS.

19 Januari,—Welcome hotel, nabij Durbanwegstatie, levende have.

R. P. MALAN, AFSLAGER.

11 Februari,—Elsebosch nabij Porterville, granen, levende have, huisraad, boerderij- en keukengereedschap, tuinoogst.

Produktenmarkt.

KAAPSTAD.

VROEGE MARKT

15 Januari, 1897.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Haverhooi	0	7	9	—	0	9	10
Eieren	0	19	0	—	0	19	6
Waterlemoenen ...	0	0	6	—	0	1	8
Perziken	0	0	7	—	0	6	0
Appelen	0	0	9	—	0	2	6
Peren	0	0	10	—	0	3	10
Aardappelen	0	9	8	—	0	10	3
Pruimen	0	0	5	—	0	1	5
Tamaties per 100 ...	0	0	4	—	0	0	10
Kaf per zak	0	1	2	—	0	0	0

12 wagens 12 karren.

NIEUWE MARKT

15 Januari, 1897.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Druiven	0	1	0	—	0	7	3
Vijgen	0	3	0	—	0	0	0
Eieren	0	18	0	—	1	1	0
Boter	0	0	5½	—	0	1	8
Aardappelen	0	1	3	—	0	8	6
Perziken	0	0	7	—	0	8	0
Pruimen	0	0	3	—	0	1	10
Peren	0	1	0	—	0	4	11
Appelen	0	0	4	—	0	4	2
Tamaties	0	0	1½	—	0	2	3
Uien	0	4	2	—	0	8	6
Hoenders	0	1	5	—	0	2	9
Eenden	0	1	9	—	0	4	1
Ganzen	0	2	8	—	0	0	0
Watermoenen	0	0	2½	—	0	1	6
Abrikozen	0	4	0	—	0	6	4
Patatas	0	8	10	—	0	0	0
Lemoenen	0	5	10	—	0	6	1
Kool	0	0	3½	—	0	0	4½
Abrikozen drooge 100 lbs	2	5	3	—	0	0	0
Zuurlemoenen	0	3	4	—	0	0	0

(*Van de heeren Ball & Co.*)

Kaapstad, 14 Januari, 1897.

VOGELSTRUISVEEREN.—Onze markt was van de week tamelijk voorzien, 645 lbs opbrengende £1034. Prijzen waren vast tegen noteeringen van verleden week, en de vooruitzichten doen ons binnen kort vaste markten verwachten. Uitvoer per *Scot* 1527½ lbs. gewaardeerd op £2160. Wij noteeren de volgende als marktprijzen:—Witte ordinaire prima £6 0s 0d tot £8 0s 0d; eerste £4 10s 0d tot £5 10s 0d; tweede £3 15s 0d tot £4 5s 0d; derde £2 5s 0d tot £2 15s 0d; inferieure tot hard £1 10s 0d tot £2 5s 0d; wijffjes witte, eerste tot superieure £4 0s 0d tot £4 15s 0d; tweede £3 5s 0d tot £3 12s 6d; derde £2 5s 0d tot £3 0s 0d; inferieur tot hard £1 0s 0d tot £2 0s 0d; donker £2 15s 0d tot £4 10s 0d; fancy bijocks £3 10s 0d tot £4 15s 0d; staart witte £1 10s 0d tot £1 18s 0d; lichte £1 7s 6d tot £1 10s 0d; donker £0 15s 0d tot £0 19s 0d; zwarte lange £4 5s 0d tot £4 15s 0d; lang tot middelmatig £3 15s 0d tot £4 0s 0d; middelmatig £2 0s 0d £2 15s 0d; kort middelmatig £1 5s 0d tot £1 15s 0d; vale lang £2 10s 0d tot £3 5s 0d; lang middelmatig £2 5s 0d tot £2 15s 0d; middelmatig £1 5s 0d tot £1 15s 0d; kort middelmatig £0 10s 0d tot £1 0s 0d spadonas witte £1 5s 0d tot £1 10s 0d; donker £0 10s 0d tot £0 15s 0d; middelmatig en kort £0 15s 0d tot £1 0s 0d; lang vlos £1 2s 6d tot £1 4s 0d; kort gewoon £0 5s 0d tot £0 10s 0d; lang vlos £1 0s 0d tot £1 4s 0d; kort vlos £0 5s 0d tot £0 8s 0d; lichte £1 0s 0d tot £1 7s 6d; donker chiks 1s 0d tot 5s 0d.

WOL.—Naar onze markt wordt nog steeds weinig gebracht, en de prijzen toonen geen noemenswaardige verandering aan. De Londensche verkoopingen beginnen den 19den dezer, en de uitslag wordt met belangstelling afgewacht, daar de vooruitzichten geen verbetering doen verwachten, en het meest dat verwacht kan worden, is het behouden van de prijzen der laatste verkoopning. Wij noteeren:—Super lang karoo vette 4½d tot 5d, middelmatig 4d tot 4½d; ordinaire 3½d tot 4½d; zware en zanderige 2½d tot 3½d.

VELLEN.—Merinos zijn ¼d lagere, andere onveranderd. Wij noteeren:—Bokvellen 8¾d; zondrooge 6d; angoras 4d; Kaapsche 1s 10d; lang wol 0d tot 4¾d; kort wol 3d; brandzieke 3d; bastaards 3½d.

Beschadigde vellen volgens kwaliteit.

KIMBERLEY.

(*Van de heeren James Lawrence & Co.*)

15 Januari. — (*Per telegraaf*). —Prijzen van produkten op heden:—

Meel	1	15	0	—	0	0	0
Mielies	1	7	0	—	0	0	0
Mieliemeel	1	8	0	—	0	0	0
Kafferkoorn... ...	1	12	0.	—	0	0	0
Zemelen	0	9	0	—	0	0	0
Haver	1	3	6	—	0	0	0
Havergerven ...	0	9	6	—	0	0	0
Kaf	0	14	0	—	0	0	0
Uien	0	12	0	—	0	0	0
Aardappelen ...	0	15	0	—	0	0	0
Boter per lb. ...	0	1	0	—	0	0	0
Eieren	0	1	6	—	0	0	0

PORT ELIZABETH.

14 Januari.—(Per telegraaf.)—Op de wolmarkt werden heden 180 balen aangeboden, waarvan 117 verkocht werden. Er was geen verandering in prijs.

Op de veerenveilingen werd 2½ dag gehandeld. De aanvraag was zeer scherp en de verkooping ging sterk ten gunste van verkoopers. Zwarte en vale waren vooral in aanvraag.

DE ZUID-AFRIKAAN
VEREENIGD MET
ONS LAND.

ZATERDAG, 16 JANUARI, 1897.

BEZADIGD EN GEMATIGD.

OVERAL in de Kolonie worden thans groote publieke en bondsvergaderingen gehouden, die ten doel hebben de verkeerde indrukken, welke in de Republieken en in het buitenland, vooral in Engeland, zijn gemaakt door de opgezweepte en luid gebazuinde RHODES-verheerlijking, weg te nemen, om te toonen dat de meerderheid der bevolking van deze Kolonie—van welke nationaliteit ook afkomstig—nog een rechtsgevoel bezit.

Hier en daar wordt het bezwaar geopperd, dat deze vergaderingen rassenhaat kwecken en daarom laakbaar zijn. Het lijdt geen twijfel dat men in den laatsten tijd wel bekend is geworden met dit woord en dit verschijnsel. Aan 't begin van 1896 veranderden de velle tegenstanders van den heer RHODES, bijna in een oogwenk, in zijne warme ondersteuners en sedert dien tijd hebben zij alles in hun vermogen gedaan den grooten samenzweerder hulde te doen, hoegenaamd geen rekening houdende met het gevoelen der duizenden Afrikaners die zich diep gekrenkt, beleedigd en geminacht zagen door den man dien zij hun vertrouwen hadden geschonken, den man dien zij ondersteund hadden, den man dien zij in staat gesteld hadden een groot werk voor Zuid-Afrika te kunnen doen.

De beroering van onze maatschappelijke wateren had ten gevolge de akelige geschiedenis van den jingobond, welke aangelegd is op een fondament van rassenhaat. Zijn ontstaan en wording toonen dit, om niet eens te spreken van de kwaadstokende aanspraken van zijnen beruchten voorzitter, dr. DARLEY HARTLEY, die in zijn verregaande verblindheid niet ontzien heeft de hulp der gekleurden en kaffers tegen den Afrikaner Bond in te roepen.

Een ander verschijnsel dat het genoed van den waren vriend van Zuid-Afrika treurig aandoet en dat zijn oorsprong heeft in dezelfde bron is de demonstraties bij de ontvangst van den heer RHODES op touw gezet. De motieven der aanleggers en draadtrekkers achter de schreeuwers zijn goed genoeg bekend—men wilde den heer RHODES met een verdedigings-argument ter vermindering van straf voorzien; doch de onnadenkende lui die zich daartoe lieten gebruiken, werden des te gemakkelijker daartoe overgehaald, omdat zij in den heer RHODES den vijand van 't Afrikanerdom herkend hadden. Zij vereerden den heer RHODES omdat hij een aanslag heeft gemaakt op de gewaardeerde zelfstandigheid van het Afrikanerdom, op de met bloed gekochte onafhankelijkheid der Transvaal.

En nu komt de beschuldiging van onze vijanden zoowel als van bedekte vrienden van den heer RHODES. Deze vergaderingen die gehouden worden om te protesteeren tegen de RHODES-demonstraties wekken rassenhaat. De heer MERRIMAN heeft te Stellenbosch gevraagd of wij dan maar in der eeuwigheid moeten zwijgen, terwijl de onbezonnen vijanden van Zuid-Afrika hun best doen om de zaken hier in de war te sturen. Moeten wij dan zwijgen als men ons woorden in den mond legt en eene gezindheid toeschrijft, die de wereld daarbuiten misleiden?

Toen de RHODES-verheerlijkers schreeuwden bleven zij, die die verheerlijking afkeurden, stil en zeiden: laat de RHODES-aanbidders maar begaan, wij zullen nu niets doen, omdat wij de gemoederen niet nog meer gaande willen maken; doch als de heer RHODES eerst weg is dan zullen wij vergaderingen hou-

...en bezadigde resoluties passeeren ...n wij onze gevoelens duidelijk uitspreken. Daardoor voorkomen wij alle ...vrijving en hatelijkheden. Is dit rasvenhaat aankweeken? Is dit niet het verstandigste dat onder de omstandigheden gedaan kon worden?

En zie, wat zijn de gevolgen? Overal worden vergaderingen gehouden, warme ...anspraken worden gemaakt, besliste resoluties worden gepasseerd, doch de toon ...er sprekers blijft altijd gematigd, ...erstandig, krachtig. De besluiten die genomen worden zijn zoo gematigd ...gelijk en bepalen zich tot de ...ote feiten, namelijk; dat de ...er RHODES reeds schuldig bevonden is door ons parlementair select ...ite en dat hij nog op weg is verhoord ...orden aangaande zijn gedrag als bewerend-directeur der Gecharterde maatschappij. Het Britsche select comité ...eft voor zich al de getuigenis ingewonnen dat ons comité, en kan den heer RHODES als niet onschuldig verklaren aan verantwoordelijkheid in de snoode samenzwering. De heer RHODES kan wel ...ter zijner verdediging ...als de man die een ...heeft zeggen kan, ja, ...zelf-verdediging gedaan, ik deed het terwijl ik niet nuchter was, of eenige andere verschoning. Dit feit staat echter vast, en daarbij bepalen de resoluties zich; ons parlement heeft door de aanname van het rapport van een select comité den heer RHODES schuldig verklaard. Dit is zoo gematigd als men maar kan wenschen, en zij die deze resoluties *ultra* noemen zijn ultra RHODES-bewonderaars—zelfs de *Cape Times* noemt zulks niet.

Nog een klaar bewijs dat deze vergaderingen uit geen rassen-gevoel ontstaan, is het feit dat de RHODES-verheerlijking bestreden is afgekeurd door de heeren INNES, MERRIMAN en bijna al de voornaame publieke mannen in de Kaapstad. De heer INNES heeft zich in deze zaak als een man gedragen en de Afrikaners zullen zijn mannmoedig optreden voor recht en vrede niet spoedig vergeten.

Let op het RHODES-receptie comité, op het diner te zijner eere in de Kaapstad gegeven. Waar zijn de prominente politici Engelsche zoowel als Hollandsche? Neen, de ware vrienden van Zuid-Afrika, de mannen die hun voooroordeelen niet laten heerschen over hun rassengevoel, ontbreiden zich van deel te nemen aan de RHODES-demonstraties, en zijn bij de Afrikaners in deze zaak.

Moeyverstand te voorkomen, het Britsche volk te waarschuwen, de republieken de vrede en zindheid der Kolonie te toonen is het doel dezer vergaderingen. Wij hopen dat men den bezadigden, gematigden, ernstigen doch beslisten toon die tot hiertoe gevolgd werd, zal blijven bestaan. Daardoor en daardoor alleen zal de grootsche zaak bevorderd worden, daardoor alleen kunnen de heilige belangen van ons land en volk gediend worden.

ALLERLEI.

Een Rhodesiaan over Rhodes.

De brief van den heer W. J. van Rensburg, ex-parlementslid voor Wodehouse, later van Bulawayo en commandant der Afrikaner afdeeling gedurende de jongste woelingen in Rhodesia, en als zoodanig in dienst der Gecharterde maatschappij, verwordert ons in het geheel niet. Hier wordt van hem verwacht dat hij den heer Rhodes zal verdedigen. Er komen echter een paar onjuistheden in zijn brief voor die wij wenschen toe te lichten. Wij hebben niet gezegd: "de Rhodesia spoorweg zullen een mislukking zijn." Beira is de natuurlijke haven van Rhodesia en het spreekt van zelf dat, als Rhodesia later bevolkt wordt, de Beira spoorweg zal betalen. De lijn van Mafeking naar Bulawayo staat echter op een geheel anderen voet. Port Elizabeth is ongeveer 2000 mijl van Bulawayo en goederen die uit Europa gebracht worden zullen dus die 2000 mijl heen en terug over zee en over land, d.i. 4000 mijl moeten worden vervoerd, terwijl Beira slechts ongeveer 300 mijl van Salisbury is en 500 van Bulawayo. Dan is er voor het zuiden van Rhodesia de competitie van den Delagoabaai-Pietersburg spoorweg, waartegen sir James Sivewright het noodig heeft geacht een speciale clausule, in zijn voorloopige overeenkomst met den heer Rhodes, te voegen om die competitie af te weren. Thans valt er in Rhodesia niet veel meer te vervoeren dan Kaffermeiden. De spoorweg naar Mafeking heeft, gelooven wij, in het afgeloopen jaar betaald, doch waarom? Omdat men het materiaal voor de verlenging van den spoorweg heeft vervoeren, en omdat er een opstand was in Rhodesia en men wagens, paarden, muilezels, manschappen, enz., had op te zenden. Het is echter te hopen in belang van de Gecharterde maatschappij dat deze posten van inkomsten een einde zullen krijgen, anders. . .

Wat de goudvelden betreft, dit kunnen wij aan de toekomst laten. Intusschen hebben wij het feit dat de heer Selous geen hoop heeft op een tweede Johannesburg in Rhodesia, dat de Gecharterde maatschappij met een verraderlijk komplot getracht heeft de Transvaalsche goudvelden in bezit te krijgen, en dat men in Rhodesia nog niets dan grootpraat heeft gezien gedurende de afgeloopen 6 jaren.

Volgens den heer Rhodes zijn er thans 1000 blanken in Rhodesia. Die liggen achter de schansen, zooals de heer van Rensburg goed weet, en het land is zoo veilig dat de blanken die er in wonen geen ring onder de wapenen moeten staan. De Gecharterde maatschappij betaalt oorlogskosten en compensatie, terwijl al die onafhankelijke personen het land samen met den heer van Rensburg—tijdelijk of voor goed—hebben verlaten. Geen wonder dat de Afrikaners, bij monde van den heer Ch. Neethling te Stellenbosch op de publieke vergadering, verklaard hebben, dat zij Rhodesia liever eerst veilig willen zien, voor zij er aan zullen gaan denken daar te gaan wonen.

De heer Rhodes een weldoener van de Afrikaners? Ja, van *enkele* Afrikaners ongetwijfeld. De Afrikaners strijden voor hun nationaliteit, voor recht en gerechtigheid en vergunzen noch vertrappen den heer Rhodes.

Lobengula, de scherpzinnige.

Matabele Thompson heeft een paar staaltjes van wijlen koning Lobengula verteld, een waarvan een duidelijk bewijs levert van de scherpzinnigheid van den bloeddorstigen alleenheerscher. "(Zij de Engelschen hem bekend) hebt geen respekt voor grenzen," zeide Loben eens aan den heer Thompson. "Als een Franschman, of Duitscher, of Hollandsche Afrikaner over mijne grenzen komt, ga ik naar hem en stamp op zijn toon, en dan valt hij terug. Doch een Engelschman is zeer vriendelijk en zegt dat hij niet wil indringen, doch hij valt terug op mij, en staat dan waar ik stond." Slimme Loben, had hij misschien een nachtgezicht van den verraderlijken inval binnen de grenzen der Transvaal? Voorzag hij de annexatie-politiek waarop de heer Rhodes onlangs zoo herhaaldelijk heeft gedrukt? Op het diner te Kaapstad zeide de heer Rhodes: "de oppervlakte der aarde is beperkt en men moet zooveel mogelijk voor zichzelven inpakken." Van de middelen die daartoe gebruikt worden repte hij geen woord, al kost het ook de verdrukking van een onafhankelijke republiek, al wordt Zuid-Afrika daardoor in een bloedblad veranderd. Lobengula is reeds tot zijne vaderen gegaan, doch dit woord van hem leeft heden nog.

KORTE PRAATJES
OVER
GROOTE KWESTIES.

"Is het waar, dat terwijl 's lands schatkist overvloeiende is, het gros onzer boerenbevolking al meer en meer achteruit gaat? Geef redenen."

Het onderwerp waarover deze week praatjes worden ingewacht, mijnheer, is vooral van belang voor onze boerenbevolking, en tevens is het een onderwerp waarover elk ontwikkelde boer die nadenkt en leest het zijne heeft in te brengen. Ik verwacht dus, dat het aan praatjes niet zal ontbreken, en daar ik, hoewel een boerenzoon, geen boer of landbouwer ben, zal ik mijn inleiding niet te lang maken, om alzoo uwe en ons belangstellende lezers meer ruimte te laten hunne gevoelens te uiten.

Gaat het gros van onze boerenbevolking al meer en meer achteruit? Het verband waarin de vraag gesteld wordt schijnt aan te duiden, dat de steller der vraag het oog heeft op geldelijken, materieelen achteruitgang, daar er sprake is van 's lands schatkist, die verondersteld wordt overvloeiende te zijn. Indien men onze boerenbevolking als een geheel beschouwt, geloof ik niet, dat zij op materieel gebied achteruit gaat, d.w.z., ik geloof niet, dat de waarde van het eigendom als zoodanig onder den boerenstand verdeeld is verminderd; doch let men op de individu's, dan zal ik willen toegeven, dat het gros der boeren van onzen tijd minder bezitten dan hunne vaderen. De snelle toeneming der bevolking, meen ik, is hiervan grootendeels de oorzaak, daar de groote plaatsen van 50 jaren geleden thans opgebroken en onderverdeeld zijn onder de kinderen. Het was betrekkelijk gemakkelijk vooruit te boeren op een plaats van 5,000 morgen, het is echter een geheel andere zaak rijk te worden op een plaats van 500 op 50 morgen.

De toenemende bevolking brengt met zich grooter concurrentie, die de eenvoudige wijze van boeren onzer vaderen onpraktisch maakt. Neem bijvoorbeeld den wijnbouw. Onze vaderen lieten den geheelen wijngaard omspitten, terwijl de meeste wijnboeren van onzen tijd met machinerie werken, en daar het thans gemakkelijker is een wijngaard te bewerken, worden er natuurlijk ook veel meer wijnstokken geplant, met het gevolg, dat de hooge prijzen, die onze vaderen voor hun produkt kregen, een legende is geworden. Men bewerkt den wijngaard gemakkelijker, doch de winsten zijn ook naar evenredigheid verminderd.

Deze al sterker en sterker wordende concurrentie brengt met zich, dat verstandsontwikkeling en ondernemingsgeest al meer en meer vereischten worden, wil de boer in het tijdelijke vooruitkomen. Men ziet dan ook dat zij, die thans vooruit boeren, juist degenen zijn, die geleerd hebben zich te schikken naar de veranderde omstandigheden, en hun voordeel doen met de nieuwe uitvindingen en ideeen die van andere landen in Zuid-Afrika worden ingevoerd.

Indien onze schatkist overvloeiende is, dan heeft zij ongetwijfeld andere bronnen van inkomsten dan landbouw, daar ons land in het afgeloopen jaar geteisterd werd door droogte, sprinkhanen, runderpest, enz. De arbeidskwestie, die, niettegenstaande al de sendelingen, toch er slechter dan beter wordt, heeft, mijns inziens, ook iets met de zaak te doen.

Ten slotte nog dit, is het niet de plicht van onze wetgeving, met een overvloeiende schatkist, meer te doen voor de ontwikkeling van onze boerenbevolking? Zonder kennis en overleg kan men niet competeeren, en die zich niet in staat stellen of door anderen in staat gesteld worden, den steeds moeilijker wordenden strijd om het bestaan te voeren, moeten achteruitgaan.

INLEIDER.

Maar, mijnheer inleider, vraagt u dan nog, hoe het wel komt, dat velen van de boeren van nu pootje- uit en kopje- onder raken? Ik zal 't u zeggen! Toen ik in den jare domini 1863 met mijn oude vrouw, destijds een jong meisje van nog geen vijftien zomers trouwde, bezat ik de eerwaarde som van £19 aan geld, mitsgaders drie paarden, twee koeien en vijf-en-twintig schapen. Saartje bracht aan meubels mee een stinkhout stoel, een ronde tafel en een ledikant, waarop zij en ik en onze eersteling, een zoontje, dat ons in Augustus van dat jaar geboren werd en dan we daarom August noemden, 's avonds onze moede ledematen uitstrekten. Met z'n drieen op een bed en dat in den zomer met Saartje, die nog al een goed armvol was aan mijn zij, dat was wel een beetje "close," zooals de menschen van nu zeggen! Maar het ging best, want ons begin was goed, de voortzetting goed en het einde goed. Sedert is het woord van TER HAAR ook in ons geval bewaarheid, want, sinds we trouwden met elkaar, bracht ieder jaar ons rijker huwlijkszegen! Een maal of wat bakte Saartje me de poets, twee schreeuwertjes te gelijk het levenslicht te gunnen. Doch daarom treurde ik niet, al ging 't soms ook een beetje al te goed. Van hun vroegste jeugd leerde ik mijn jongens een oogje in het zeil en vooral op buurmans rijke dochter te houden. Met zestien jaar moest elk hunner mijn huis uit en het leven in gaan om zijn eigen boterham te verdienen. Met de dochters van arme burgers mochten ze wel gekheid maken, maar alsjeblieft niet trouwen. "Allemaal gekheid," zei ik, "uit niets komt ook niets!" Vrij naar en trouw met een rijke boerenmeid, dan krijg je van je schoonvader direkt een mooie plaats op de vrouw toe en een paar duizend vette schapen om mee te beginnen. Deze les kregen mijn kinderen van mij met mijn vaderzegen ten afscheid, en ik ben blij, dat zij mijn raad gevolgd hebben, want ze hadden een en allemaal het geluk met een zeker deel van hun lichaam op zachte wijze in het botervaatje te komen en zitten er bij gevolg nu goed in, terwijl, volgens de woorden van den dichter, de olijftakjes welig om hun tafels prijken! Mijnheer, dat onder- en door-mekaar trouwen van sommige families heeft stellig veel te doen met het achteruitgaan van velen onzer boeren. Een ander reden ligt, 't is treurig maar 't is werkelijk waar, in het toenemende gebruik van het sterkwater, een slechte gewoonte die onze jonge boerenzoons op school en op college van de ellendige klerkjes afkijken en die ze later op de plaats blijven volgen. Mijn overleden moeder was maar een eenvoudige boerenvrouw, maar één ding heeft zij mij geleerd, en dat is, om nooit gebruik te maken van de zuigflesch, vooral als die gevuld is met lawaaiwater. Wat waar is van vandaag zijn jongkerels, geldt ook voor de jongnooiens van nu. Van mijn leven zijn jonge boerenmeisjes zaten aan de wiel, tegenwoordig zitten ze er op! Kijk, daar is Annie van ou neef Naas, een mooi, lief meisje, maar zij rijdt den heelen, lieven dag op haar bicycle, en spreekt met Jack, Tom en Harry over geography en grammar, jazelfs over cricket en tennis, doch van de boerderij, van kousen stoppen en witbrood bakken verstaat zij minder dan kat van saffraan! En nu wil ik u nog één reden opnoemen, mijnheer, en dan moet ik eindigen met de pen maar niet met mijn hart, want Saartje zegt de soep wordt koud. Waar zijn de voorvaderlijke zeden en gewoonten, waar is de oude godsvrucht, waar de oude broederliefde? Onze oude Bijbel, is die nog de vriend des huizes, die huis en haard verblijdt, waaruit we lessen en leeringen voor onze zielen putten? Of heeft hij ook al, zooals in de meeste families van onze dagen het geval is, plaats moeten maken voor "penny en ha penny novels"? Als het waar is, dat onze boeren verachteren, dan zeg ik u, mijnheer, zijn de boerenvrouwtjes van vandaag in hooge mate hiervan de schuld. Lees *die Spogduivel*, mijnheer, en kijk of ik de waarheid gesproken heb.

PATERFAMILIAS.

Bij de laatste parlementszitting hebben wij gezien dat er een groot surplus in 's lands schatkist was en toch gaat onze boerenbevolking niet vooruit zooals wij zouden verwacht hebben. Ik meen dat er drie redenen hiervoor zijn:

(1.) Onze boeren hebben met vele en groote wederwaardigheden te kampen. Soms hebben zij goede oogsten en krijgen een goed stootje vooruit, maar dit duurt nooit lang. Toen de wijnboeren dachten dat hun wingerden nu eerst goed zouden betalen, kwam er de vreeselijke phylloxera in, die in een paar jaar groote wingerden uitroeide en fraaie wijnplaatsen totaal vernielde. Toen de koornboeren, na een jaar van zegen, moed schepten en de toekomst hoopvol te gemoet zagen, kwam de langverwachte, onontbeerlijke regen niet en men kon weinig ploegen en zaaien. Maar waarom zou ik in bijzonderheden treden? Immers de meesten onzer zijn boerenzoons en dochters en weten tegen hoevele moeilijkheden en plagen wij te strijden hebben. Wie weet niet van de verschrikkelijke verwoestingen aangericht door de brandziekte onder de schapen; de runderpest onder het hoornvee; den zuid-oosten wind; de rupsen en slakken in de boomgaarden en tuinen; de roest in het graan, en de droogte onder alle schepselen en planten in de natuur? Dikwijls ook zijn er overstroomingen, die bijna zooveel schade aanrichten als de droogte. Al deze dingen geven den boer zulk een houw, dat hij zich in jaren niet herstellen kan, en na tien jaar staat hij misschien eerst op dezelfde plaats die hij innam voordat de plaag kwam. En gelukt het hem dan eenige goede oogsten te krijgen en een eindje vooruit te komen, het eerste slechte, droge jaar duwt hem weder terug.

(2.) Onze boeren zijn gewoonlijk maar arm en kunnen hun zoons, als die voor zichzelven willen gaan boeren, noch van geld noch van plaatsen voorzien, zoodat de zoons zich dan van 't begin af met groote schulden moeten belasten. Zij koopen een plaats van zegge £3,000, waarop zij een verband van £2,500 moeten leggen, en met dezen molensteen om den hals moeten zij voortsukkelen en hun gezinnen beoorgen, terwijl zij slechts een klein deel van den grond kunnen bewerken en zich met een kleinere plaats (zegge van £700) konden tevreden stellen en goed vooruit boeren.

(3.) Vele deelen van ons land zijn onvruchtbaar en betalen de moeite niet die men aan 't bewerken er van besteedt. Neem. bijvoorbeeld, de Karoo. In zekere maanden levert zij ongetwijfeld prachtige weide voor het vee, vooral als de mimosa-bosschen groen zijn en na mooie regens; maar in den regel is het erg droog en men kan den grond niet bearbeiden. En toch geloof ik dat indien 't er 's lechts genoeg regende, men de Karoo in fraaie plaatsen en landerijen kon herscheppen.

STELLENBOSCH.

Mijnheer,—Ik ben wel 'n boer van die oue soort. Ik en mijn vrouw begonnen met heel eenvoudig huisraad, een open kar en een paar ordinaire paarden. Wij hebben lang samen gesukkeld, doch later kocht ik een kapkar en nu wonen wij op het dorp en rijden ik en mijn goeie ou vrouwtje in een *spider*. Ons beginsel was eerst kruipen dan loopen en dan misschien vliegen. Vele jongbeginners van teenswoordig rijden uit het staanspoor in een zwart kapkar, zitten bij het klavier, enz. En het gevolg is: wij kwamen vooruit in de wereld, en het klokje luidt bij

ANNIE EN HARRY.

Ik geloof wel, dat de beker van den staat, om me van een Bijbelsche uitdrukking met uw verlof te bedienen, overvloeiende is. Dat dit echter in rechtstreeksch verband staat met het achteruitgaan van onzen boerenstand kan ik moeilijk aannemen. Trouwens, de staat van onze schatkist hangt wel eenigszins af van den bloei en de welvaart van onzen boerenstand. In de laatste jaren echter is door de snelle ontwikkeling van het noorden, ik bedoel natuurlijk niet Rhodesland,—want daar drinkt men bij voorkeur O.V.G. whisky, en eet men met voorliefde geimporteerd paarden- en paddenvleesch, maar op het land waar Jameson namens Charterheer de hand op wilde leggen, een nieuwe bron van welvaart voor den kolonialen handel geopend. Dat onze boeren stilstaan of achteruitgaan is, dunkt me, slechts ten deele waar. Ik zou u gevallen bij de vleet kunnen opnoemen van jonge boeren, die kort geleden de hand aan den ploeg hebben geslagen, doch die nu reeds hun koeitjes op het droge hebben. Waar gevallen van achteruitgang bekend zijn, daar zijn veelal de redenen ook niet onbekend. Eensdeels ontbreekt het velen onzer boeren nog aan die mate van ondernemingsgeest, die in dezen zoo onmisbaar is: wie als grijs de handen in den zak wil houden, moet ze als jongmensch uit de mouw gestoken hebben. Andersdeels zijn onze buitenvrienden zoo geneigd den moed op te geven vóór ze nog den proeftijd halverwege doorgemaakt hebben. Men houdt meer van de Klaagliederen van Jeremias dan van de Psalmen van David! In niet-geringe mate is het verachteren van velen onder ons, zelfs onder onze knapste en meest progressieve boeren, te wijten aan den druk der tijden. Voor hooger macht moeten we bukken en tegen de brandziekte, de phylloxera, de sprinkhanen en de runderpest wast immers geen kruid op aard!

NICODEMUS.

Mijn wensch en verwachting zijn maar ten deele bevredigd, daar de praatjes niet bijzonder talrijk zijn. Het schijnt dat de lezers van *Ons Land* in den laatsten tijd allen aan 't speeches-maken zijn over de groote nationale belangen van ons volk. Dit is zeer goed en loffelijk, doch men moet de tijdelijke belangen van ons volk ook niet vergeten. "Paterfamilias," "Stellenbosch" en de andere praatjesmakers slaan den spijker meer dan eens goed op den kop, en ik hoop dat onze jonge menschen vooral hun aandacht aan dit praatje zullen geven.

INLEIDER.

MEMO—Praatjes (niet langer dan drie of vier duim en gemerkt "Praatjes") worden ingewacht tot ZATERDAG, 16 JANUARI over:—"Is het raadzaam de afzondering (segregatie) van naaltschen af te schaffen? Kan de afzondering met doorgaand succes in private wonigen worden toegestaan? Is het wenschelijk de melaatschen van Robben Eiland naar een asijl op het vaste land over te brengen?"—Tot ZATERDAG, 23 JANUARI over:—"Is het bestaand stelsel van bazaars voor kerkelijke en liefdadige doeleinden aan te bevelen? Geef voor en tegen."—Tot ZATERDAG, 30 JANUARI, over:—"Is het waar, dat er onder onze jonge predikanten en bij name onder onze theologische studenten degenen zijn, die niet over die mate van kennis der Nederlandsche taal beschikken, die men met recht van de predikanten onzer kerk verwachten mag? Wat zijn de oorzaken, welke kunnen de gevolgen hiervan zijn?"

De sluiting der driften.

Muizenberg, 14 Januari, 1897.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Het is bijkans niet de moeite waard om de tallooze verzinselen en onjuistheden die door de hedendaagsche partij-pers aan hare lezers opgedischt worden, te weerspreken of bloot te leggen. Het doel van de meeste er van is om een onhoudbare positie te staven, of om de vooroordeelen van een lezerskring te voeden. Zij zijn dus slechts voor het oogenblik bestemd, en zinken spoedig in het niet terug van waar ze geroepen zijn. Het is alleen wanneer er gevaar bestaat dat door aanhoudend onweerspreken herhalen van dergelijke onwaarheden dezelve oogenschijnlijk tot *feiten* verheven worden, wanneer zij geloof verkrijgen onder het publiek, en invloed beginnen uit te oefenen op de zienswijze en de handelingen van hen, die de ware feiten niet kennen, dat het noodig wordt ze aan den kaak te stellen.

Dit komt mij voor thans wenschelijk te zijn met betrekking tot de absolute, en veeltijds opzettelijke verdraaiing der feiten aangaande de kwestie van *het sluiten der driften* in de Transvaal in 1895; eene kwestie die toen een brandende vraag dreigde te worden, en die ongetwijfeld veel hartstochten heeft verwekt.

Sedert maanden wordt dit sluiten der driften, in inleidingsartikelen zoowel als in publieke aanspraken, stelselmatig voorgesteld als een daad van vijandschap van de Republiek tegenover de Kaapkolonie. Het was, zoo beweert men, een poging den Kaapschen boer en fabrikant af te sluiten van de Johannesburgsche markt. En deze zienswijze schijnt zelfs ingang gevonden te hebben bij vele onzer "bovenlandsche" vrienden, die de drift-proclamatie als een grief koesteren tegen de Zuid-Afrikaansche Republiek. Ja, men is in althans één geval zoo ver gegaan de belacheljke bewering te maken dat het ministerie van deze Kolonie aangeboden had om de helft der kosten te betalen, mocht er over de driften een botsing tusschen Engeland en de Transvaal ontstaan.

Welzeker is het dus nu tijd om den waren toestand der zaak bloot te leggen.

Het zal alle ware vrienden van de Transvaal verheugen te vernemen, dat de Kaapkolonie niet alleen geen reden had te klagen over de handelingen van de Transvaal maar er direct door *bevoorleeld* in stede van *benadeeld* werd.

De vraag aangaande de reden van het sluiten der driften laat ik daar; maar dit is een feit, dat de driften alleen gesloten werden tegen goederen *van over de zee komende* en niet tegen produkten van Zuid-Afrika. Niet alleen zegt de proklamatie zelf zulks duidelijk, maar nooit werd er de minste poging gemaakt om den invoer van Zuid-Afrikaansche voortbrengselen te verhinderen of te stremmen.

Het gevolg hiervan was, dat terwijl er dus een zekere stremming ontstond wat betrof den invoer van goederen uit Europa, Amerika en elders, de produkten van Zuid Afrika, niet onder deze bepaling vallende, een nieuw voordeel verkregen tegenover den invoer van over de zee, en dus in een *betere* en niet in een slechtere positie geplaatst werden door het sluiten der driften.

Verder nog, het was juist het feit dat dit voorrecht aan Zuid-Afrikaansche voortbrengselen gegeven werd, dat de Engelsche regeering een reden, of in allen gevalle een kans gaf om aantedringen op terugtrekking der proklamatie. Onder de conventie heeft Engeland het recht te eischen dat haar handel dezelfde vrijheid en voorrechten zal genieten als die van elders (met uitzondering van invoerrechten, waaromtrent de republiek het recht heeft Zuid-Afrikaansche staten en koloniën te bevoorrechten, hetgeen zij ook in vele gevallen doet); maar hier verkregen Zuid-Afrikaansche koloniën andere voorrechten, waarin Engelsche handel niet deelde. Had de Transvaalsche regeering besloten om ook de produkten van Zuid-Afrika onder de drift-proklamatie te doen vallen, dan had Engeland recht van inmenging of protest verloren. Maar liever dan het nadeel aan de Kolonie aan te doen, trok de regeering der republiek de proklamatie terug.

Het zal aan uwe lezers dus blijken dat in zake de driften de boer en fabrikant der Kolonie geen de minste reden van klachte tegen de Transvaal hebben.

Dit schrijven is iets lang geworden, maar er is zooveel ophef gemaakt van juist deze zaak, vooral door hen die vijandschap en misverstand wenschen te verwekken tusschen onze burgers en hunne vrienden en bloedverwanten in de Kaapkolonie, dat gij mij, naar ik hoop, de ruimte in uw blad voor deze poging om in allen gevalle dit misverstand uit den weg te ruimen, niet zult misgunnen.

Uw dienaar,

CAREL JEPTE.

De Rhodes-verheerlijking.

DE CONTRA-STEM.

Op de volgende plaatsen, volgens de rapporten aan *Ons Land* gezonden, zijn reeds publieke- en Bonds-vergaderingen gehouden, de demonstraties ten gunste van den heer Rhodes bij zijn doorreis door de Kolonie gemaakt afkeurende. Op al deze vergaderingen werden besliste resoluties aangenomen de Rhodes-verheerlijking veroordeelende, daar hij door het select comité schuldig is verklaard en op weg was getuigenis te geven aangaande de administratie der Gecharterde maatschappij voor het Britsche select comité, en daar deze demonstraties berekend waren den rassenhaat in Zuid-Afrika aan te moedigen en de buitenwereld te misleiden:—

Wellington, 4 Januari, publieke vergadering.
Kuilsrivier, 7 Januari, publieke vergadering.
Dordrecht, 8 Januari, publieke vergadering.
Hopetown, 8 Januari, Bondsvergadering (tak no 1.)
Paarl, 11 Januari, publieke vergadering.
Piketberg, 9 Januari, Bondsvergadering.
Franschhoek, 9 Januari, publieke vergadering.
Zandveld (Achter Piketberg), 9den, Bondsvergadering.
Stellenbosch, 14 Januari, publieke vergadering.
Villiersdorp, 9den Januari, Bondsvergadering.
Venterstad, 9den Januari, Bondsvergadering (distriktsbestuur.)
Colesberg, 9den Januari, Bondsvergadering (distriktbestuur.)
Swellendam, 9den Januari, publieke vergadering.
Klipspruittak, Aliwal Noord, Bondsvergadering.
Aliwal Noord, 9 Januari, Bondsvergadering.
Molteno, tak no. 1, 9 Januari, Bondsvergadering.
Thrilstone, Barkly Oost, Bondsvergadering.
Vanrhijnsdorp, 11 Januari, publieke vergadering.
Adderley, Koeberg, 14 Januari, publieke vergadering.
Clanwilliam, 9 Januari, Bondsvergadering (distriktsbestuur).
Middelburg, 9 Januari, publieke vergadering.
Wageboomsrivier, distrikt Worcester, 13 Januari, publieke vergadering.
Tulbagh, 15 Januari, publieke vergadering.
Malmesbury, 15 Januari, distriktsbestuur Afrikaner Bond.
Hopetown, 8 Januari, publieke vergadering.

STADSNIEUWS.

INSOLVENTIEHOF.—Er was slechts één vergadering en wel een eerste in den boedel van Jacob Bustadt. De insolvent was niet tegenwoordig en geen schuldvorderingen werden ingeleverd.

VERDUISTERING VAN LANDSGELD.—Browning Moody, een klerk in het spoorwegdepartement, staat aangeklaagd van diefstal van landsgeld ten bedrage van £409 13s. 6d. Beschuldigde zal op 18 Januari moeten voorkomen.

VASTGOED.—De firma J. J. Hofmeyr en Zoon heeft Woensdag in den boedel van wijlen Mara Soeker gebouw No. 29, Pleinstraat, voor £6,955 verkocht. Een huis en bergplaats in Boomstraat haalde £1105, en het magazijn daarnaast £700; makende een totaal van £8,760.

EEN ELECTRIEKE SCHOK.—Donderdag ll. had het volgende vreemdsoortig ongeluk plaats. Een zeker kleurling, toen hij om den hoek van een der straten ging, legde zijn hand aan een der electrieke palen, met het gevolg dat hij met geweld op den grond geworpen werd, en vóór ruim een halfuur in bewusteloozen staat verkeerde. Men bevond later dat hij ook erg aan de borst en been verbrand was. Het ongeluk wordt toegeschreven aan lekkage van den electrieken stroom.

KAAPSTADSCHE STADSRAAD.—Gisteren werd eene vergadering gehouden ten einde de uitgaven en inkomsten voor dit jaar te overwegen. De heer J. C. Hofmeyr objecteerde tegen de verhooging der salarissen, doch dat van den hoofdofficier der brandweer werd verhoogd met £25, als ook een paar mindere posten. De post stadspolitie was bepaald op £5,510, en een voorstel werd aangenomen het gouvernement te verzoeken zijn contributie te verhoogen met £1,000.

NOG EEN TRAMGESCHIEDENIS.—De passagiers in een van de elektrische trams uit de Tuinen werden Donderdag verschrikt door het ontploffen van den "motor-regulateur," terwijl de kist in vlammen gehuld werd. Een paar seconden later gebeurde het weer, en de tram kon niet verder. Gelukkig dat niemand dicht bij den regulateur was, anders had er een ernstig ongeluk kunnen gebeuren. Volgens den kondukteur kwam het van het natte weêr. Als dat zoo is, hoe zal het dan in den winter gaan?

HAVENBESTUUR.—De hoofdwerf opzichter berichtte dat er 5,600 tonnen lading op de kaaien en magazijnen lagen, daar er niet genoeg wagens waren om de gelande lading te vervoeren. De jaarlijksche picnie van de beambten van het bestuur, zal gehouden worden op 6 Februari a.s. aan de Paarl. Met den zuiderarm vorderde men slecht, daar de vraag naar ballast zooveel vermeerderd was. De kamer van koophandel had een brief geschreven waarin zij, tengevolge het groot aantal schepen in de haven en de drukte in de dokken, aanried nog twee legplaatsen aan den zuiderarm te maken. Een comité uit de kamer zal Maandag a.s. de dokken bezichtigen en er een bespreking houden. De heer Wiener drong hierop aan. Besloten dat het inspectie-comité de kamer aldaar Maandag ten 9 uur zal ontmoeten. Hierna ging het bestuur over in comité.

SCHUTBERICHT.—Aangehouden in het schut te Klaervlei een vospaard merrie, omtrent 7 jaar oud, en een bruin muil ruin ezel, omtrent 2 jaar oud.

OP DONDERDAG, 21 Januari, a.s. zal in de Paarl de landbouwtentoonstelling gehouden worden. 's Avonds zal zich een volle militaire bende doen hooren. Met het oog op de feestelijkheden zal het departement van spoorwegen speciale treinen laten loopen, welker uren van vertrek te vinden zijn in een advertentie in dit nommer.

GEMENGD NIEUWS.

AAN CORRESPONDENTEN.—Met al de verslagen van de publieke vergaderingen het geheele land over, is onze ruimte zeer beperkt. Correspondenten worden daarom vriendelijk verzocht zoo kort mogelijk te schrijven. Het is ons altoos aangenaam de opinie uit het volk te publiceeren, doch voor lange brieven hebben wij thans geen ruimte. Eenige belangrijke stukken moeten noodwendig heden overstaan.

TE STEYTLERVILLE is opening vóór een procureur. Zie advertentie.

KOMEN AANLOOPEN een zwart bulkalf bij den heer J. S. van Reenen, Bonteberg, Manore.

KOMEN AANLOOPEN bij den heer C. F. W. Kraussje 1 zwart merrie ezel.—Zie advertentie.

VAN DEN HEER Z. J. DE VILLIERS is een merrie ezel weggeloopen, hij verzoekt bericht.—Zie advertentie.

DE HEER G. H. EYRE, hoofdklerk in het hoofdpostkantoor is, naar gemeld wordt, aangesteld tot postmeester-generaal van Rhodesia.

TWEE FRANSCHE DOKTOREN van het Pasteur instituut te Parijs, dr. Jean Danger en dr. Jules Bordet, zijn hier met de mailboot aangekomen om de runderpest te bestudeeren.

IN DIT NOMMER zal men een gouvernementskennisgeving vinden aangaande begraafplaatsen in de municipaliteit van Wijnberg. Wij verwijzen belangstellenden ernaar.

EEN VERGADERING DER CONVOCATIE zal plaats hebben voor herbeschouwing der lijst aanbevolen door de convocatie tot verkiezing van leden van den universiteitsraad op heden morgen 10 v.m.

HET KONTRAKT voor den bouw van den spoorweg van Kroonstad naar Vierfontein en Vaalrivier is geteekend. De kontrakteurs zijn de heeren Rissik en T. Bourke van Pretoria.

DORDRECHT.—De heer Orpen is benoemd tot landmeter-generaal van Rhodesia, en heeft, deelt ons een correspondent uit Dordrecht mee, bedankt als lid der wetgevende vergadering van Wodehouse.

SCHADE DOOR REGEN.—Te Ficksburg, O.V.S. brak de dorpsdam door den grooten toevoer van water op Woensdag. Er stond vijf voet water in de hoofdstraat, verscheidene huizen stonden diep in 't water en de schade aan gebouwen en goederen is groot.

EZELS.—De firma Wm. Spilhaus en Co. verwachten tegen 25 dezer weer een lading muilezels uit Montevideo benevens ezelhengsten voor teeldoeleinden. Bij niet voldoende aanbiedingen gaat de lading naar de oostelijke havens.

DE REGEN schijnt in verscheidene distrikten zeer overvloedig geweest te zijn, zoodat zelfs dammen gebroken zijn. In het Britstownsche, wordt gemeld, zijn twee dammen, een op de Put en een ander op de plaats van den heer Bartlett, bezweken.

DE ONTBONDEN FIRMA De Villiers, Immelman & Co., in de Paarl en Malmesbury, zal voortaan hare bezigheid voortzetten en handelen onder den stijl en firma van A. B. de Villiers en Co. te de Paarl, en onder den stijl of firma Van der Spuy, Immelman en Co., te Malmesbury.

INSOLVENTIES.—In 1896 werden 143 boedels vrijwillig overgegeven tegen 249 in 1894 en 249 in 1895. In 1896 bedroegen de baten van genoemde boedels £66,570 en de lasten £109,634, terwijl baten en lasten respektievelijk in 1894 £152,972 en £251,892, en in 1895 £94,841 en £163,660 bedroegen.

POSTERIJEN EN TELEGRAFEN.—De ontvangsten van het departement van posterijen en telegrafen gedurende het tijdperk van 1 December, 1895, tot 30 November, 1896, bedroegen £377,389 17s. 3d. tegen £327,347 9s. 1d. in het jaar geëindigd 30 November, 1895, makende dus een vermeerdering van £44,042 8s. 2d.

EEN FLUKSCH MEISJE.—De heer Venter, van Elandsdrift, Cradock, heeft tien kinderen, twee zoons en acht meisjes. Hij is een arme man en heeft al zijn kinderen geleerd om te werken. Een van de meisjes is linksch, en kan nog fluksche koren snijden dan haar vader die voor geen ander korensnijder in het distrikt zal achter staan, zegt de *Afrikaner*.

HOOG BEJAARD.—Er bevindt zich in het Oude Somerset hospitaal, Kaapstad, een oude kleurling, met name Seister, die tegenwoordig was toen de Kaap door de Engelschen in 1806 genomen werd. Hij was toen 8 jaar oud, en is dus op het oogenblik 98 jaar oud. Hij herinnert zich nog dat zijne moeder bij die gelegenheid hem en zijn broeder in een oven had verstoken.

EEN WAGEN WEGGESPOELD.—Met de zware regens van deze week in den Vrijstaat werd een wagen met 13 balen wol, behoorende aan den heer van Tonder, in Rhenosterspruit weggespoeld. De wagen was vast blijven steken in de dr

DUIZENDEN
YARDS VAN
MOOIE WASCHBARE STOFFEN
OM UIT TE KIEZEN.

De Prachtigste Sorteering in Kaapstad

5½d tot 1/11 per yard.—Zie onze Witte Waschbare Stoffen, een onmetelijke verscheidenheid in Kanten Stroken, Gestreepte Stoffen, Yosemites, Drills, Kamerdoeken, Nainsooks, Piques (Effen en Gebloemde), Zwitsersche Mousseline, Gebloemde Mousseline, Geweven Kamerdoeken, Crepon Stroken enz. Een groote verscheidenheid van Witte Grondstoffen met Gekleurde Stippels, enz.—5½d tot 1/11 per yard.

7½d tot 1/11½ per yard.—Zwart en Witte en Grijs en Witte Mengsels, nu veel gedragen, Gedrukt, tegen 7½d; Mousseline van af 10½; Zijden Zephyrs van 1/3, alle nieuwe en nette patronen.—7½d tot 1/11½ per yard.

1/3½ tot 2/11 per yard.—Zijden en Katoenen Gemengde Zeyphyr Stoffen, in Gebloemde Patronen, Effen Kleuren, Shot Effects, Modestoffen, Gestreepte en Gespikkelde Stoffen enz., alle kleuren in Voorraad.— 1/3½ tot 2/11.

8½d tot 1/0½ per yard.—Schotsche Zephyr Stoffen, voor Dagelijksch Gebruik, Gestreept, Gespikkeld en Gebloemd.—8½ tot 1/0½.

6½d per yard.—Effen Katoenen Pongies, alle kleuren.—6½d per yard

7½d per yard.—Gedrukte Nainsooks, beste kwaliteit Witte Grondkleur in 32 verschillende Teekeningen.—7½ per yard.

8½d per yard.—Gekleurde Grondstoffen, met Gekleurde Teekeningen.—8½d per yard.

1/3½ tot 2/6 per yard.—Gebloemde Zwitsersche Mousseline, in Wit, Crême, Ecru en Beige, verschillende teekeningen, en in Gekleurde Grondstoffen, met Gekleurde Ingeweven Spikkels.—1/3½ tot 2/6 per yard.

1/0½ per yard.—Omkeerbare Katoenen Foulards, in Donkere Grondkleuren met Witte Spikkels.—1/0½ per yard.

11½ per yard—Gedrukte Crepe Kleeren, in Witte en Gekleurde Grondstof met Gekleurde Spikkels enz.—11½e per yard.

10½d per yard.—Gedrukt Fransch Kamerdoek Soorten, met Gekleurde Spikkels en Strepen op Witte en Gekleurde Grondstof 10½d per yard.

1/3½ per yard.—Zijden Stroken Grass Lawns, 1/3½ per yard.

1/9 per yard.—Dubbele-breedte Effen Grass Lawn, 1/9 per yard.

2/3 tot 2/9 per yard.—Geweven Witgespikkelde Graas Lawns,—2/3 tot 2/9 per yard.

10½d tot 1/9 per yard.—MOUSSELINE van alle Beschrijvingen.

WILSON, MILLER & GILMORE,
ATHERSTONE HOUSE,
ADDERLEY-STRAAT.

Aan Graanboeren en Voederhandelaars.

De Ondergeteekenden hebben nu in Voorraad

VOEDERPERSEN en PAKDRAAD

AAN WIJNBOEREN.—Wij hebben onzen Voorraad voor 't seizoen ontvangen van

DRUIVEN MOLENS.

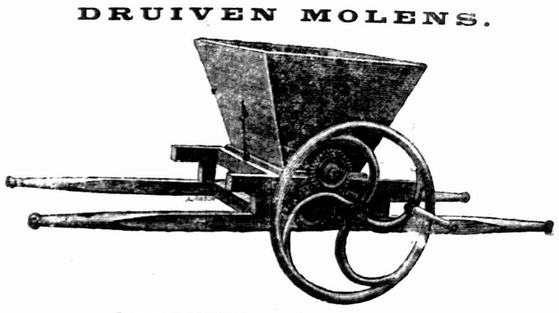

VERDUNNINGSMACHINES.

WIJNPOMPEN.

Speciale geprepareerde slangen voor wijn

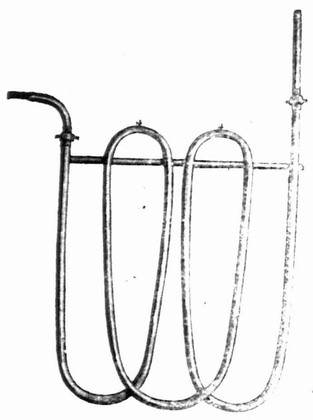

DRUIFZEVEN, Stukvatborstels.

Schrijf voor inlichtingen en prijzen aan

R. M. ROSS & CO.,
STRANDSTRAAT, KAAPSTAD.

SPECIAAL GEPREPAREERD VOOR ZUID-AFRIKA.

A SPARKLING COOLING DRINK.

Stimulates the Liver.
CURES HEADACHE.
PURIFIES THE BLOOD.
Sold by Chemists, Grocers, and Stores.

Bemoedigd door de enorme verkoopingen, maken de Fabrikanten zich gereed om

250,000 BLIKKEN

TE VERSCHEPEN.

VERKRIJGBAAR BIJ :—

B. G. LENNON en Co.
HEYNES, MATHEW en Co.
J. D. CARTWRIGHT en Co.
B. LAWRENCE en Co,
STEPHAN McPHERSON en Co.
en bij andere Pakhuizen.

Zuid Afrikaansche Vertegenwoordiger :—
CHAS. W. HOLMES,
Timber Straat, Pietermaritzburg.

Nederlandsche Zuid-Afrikaansche
SPOORWEGMAATSCAHPPIJ.

Kortste en Goedkoopsre Route voor Reizigers en Goederen van de Zee naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal.

Dagelijksche personendienst van Lourenco Marques (Delagobaai) in 24 uren naar Johannesburg en 51 uur naar Pretoria.

Tarief voor Reizigers naar Johannesburg £4 17s.—en £3 17s
" " " " Pretoria £4 5s. 6d.—en £3 4s

Dagelijksche personendienst van Durban (Natal) naar Johannesburg, Pretoria en andere plaatsen in de Transvaal en Oranje Vrijstaat.

Nationale Vraagstukken
DOOR
PROFESSOR P. J. G. DE VOS.

PROFESSOR DE VOS heeft het Afrikanerdom door het schrijven van zijne degelijke en doortastende artikelen over de groote Nationale Vraagstukken van ons volk eenen dienst bewezen die niet spoedig vergeten zal worden. De lezers van ONS LAND hebben de stukken stellig niet alleen met belangstelling en bewondering, maar ook met instemming, gelezen. De wensch is dan ook reeds door velen uitgedrukt dat deze stukken in pamfletvorm verkrijgbaar gesteld behooren te worden. Deze begeerte voorziende hebben wij een beperkt getal exemplaren laten afdrukken en inbinden, die nu verkrijgbaar zijn aan het Kantoor van ONS LAND.

Tegen 6d. per Exemplaar. Postvrij.

Zij die de stukken reeds gelezen hebben behooren zich van een exemplaar te voorzien om ze ook aan anderen die geene inteekenaaren van *Ons Land* zijn te leenen.

Zend uwe aanvragen met het bedrag in postzegels of postwissels aan

Van de Sandt de Villiers & Co.,
Uitgevers "ONS LAND" Kaapstad.

WEDGWOOD HUIS.

Borden 9d half dozijn.
Kommetjes 2d per stuk
Vleeschschotels 7d "
Theepotten 6½d "
Kopjes en Schoteltjes 3½d . . "

Eetservies 12s. 6d.
Theeservies 6s, 11d.
Toiletstel 6s. 11d.
Bekersstel van 3 1s. 9d.
Stel voor Juweelen 12s. 6d.

— HET —
Goedkoopste Huis IN Kaapstad.

SCHRIJF OM Geïllustreerde Prijslijst, POSTVRIJ OVERAL HEEN.

Wedgwood Huis,
THEATER GEBOUWEN,
DARLINGSTRAAT, KAAPSTAD
(Noem S.V.P. den naam van deze krant.)

KOLONIALE STEENHOUWERIJ.

De ondergeteekenden zijn bereid monumenten en grafsteenen in marmer en graniet te leveren en op te richten, graven met steenen muren of graniet in te sluiten te Maitland of op andere kerkhoven in de Kolonie of aangrenzende Staten, tegen redelijke prijzen en met den meesten spoed.

IJzeren hekwerk geleverd volgens alle teekeningen. Opschriften gemaakt op de beste wijze, ingelegd met lood. Porceleinen kransen tegen de laagste prijzen.

Plannen en prijzen worden franco op aanzoek gezonden.

R. CANE en ZONEN, Hoek van Strand en Langstraat,
KAAPSTAD,
GRANIETWERKEN WIJNBERG. TELEGRAPHISCH ADRES: CANE KAAPSTAD.

J. CHRIST
Heeft altijd een met zorg uitgezochten Voorraad van
BEHANGSELPAPIER, LINCRUSTA EN ANAGLYPTA,
ALSOOK VERF, OLIE, VERNIS, BORSTELS, Enz.

SPECIALITEIT:—*Papier Maché* (Stucadoor Papier) Hoekstukken, Middenornamenten, Vormen, enz., enz.

Architekten, Bouwmeesters en Huiseignaars zullen tijd sparen door zijn Ornamenten in verheven relief te gebruiken daar ze veel gemakkelijker op te zetten zijn en veel lichter en goedkooper dan hout.

J. C. neemt aan alle soort van Huisschildering en Versiering benevens het Schilderen van Uithangborden, tegen billijke prijzen.

BOHEMIAN HOUSE, 16 HOUTSTRAAT, KAAPSTAD.

J. C. SMITH & Co.,
IJzer, Kool en Timmerhout Magazijnen
KOLONIAAL EN AMERIKAANSCH WAGENHOUT,
STOOM ZAAGMOLENS,
80, Breestraat en Riebeeks Plein,
KAAPSTAD.

Kaap de Goede Hoop Spaarbank Maatschappij.

APPLICATIES voor Leeningen zullen dagelijks in overweging genomen worden ten Kantore van de Bank, Groenteplein, Kaapstad.

S. V. HOFMEYR,
Secretaris.

D. ISAACS & CO.,
DE KAAPSTADSCHE LEVERANCIERS VAN MEUBELEN,
STELLEN NU TEN TOON HUN LAATSTE ZEGEPRAAL
Het 'Jameson' Slaapkamer Set
(ONS EIGEN MAAKSEL),
IN GOED GEDROOGD SOLIED ESSCHENHOUT,
KOMPLEET,
£9 16s. £9 16s.
BESTAANDE 8 ARTIKELEN ALS HIERONDER:

HANGKAST, 3 voet 4 Duim wijd en 6 Voet 9 Duim hoog, met Spiegelglas 48 Duim bij 14 Duim. £5 5s

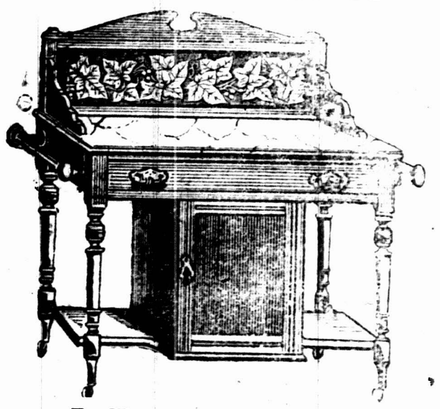

3 VOET MARMEREN TOP WASCHTAFEL met Tichel Rug, met Klein Kastje beneden, en een Kapstok aan elke Zijde. £2 14s.

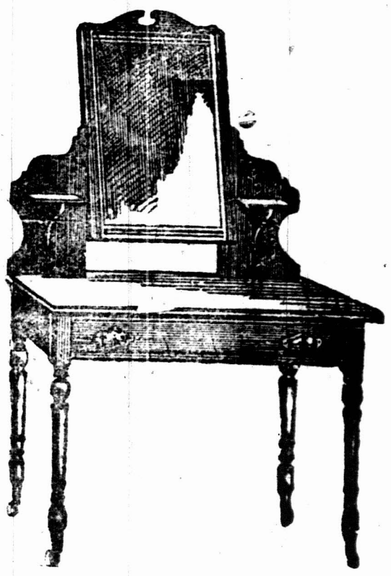

3 VOET KLEEDTAFEL voorzien van een Spiegelglas 18 duim bij 14 duim op patente wieletjes. £2 7s.

Bovengenoemde is aanmerkelijk beneden in prijs dan de inferieure ingevoerde artikelen en daar wij slechts hout gebruiken dat goed gedroogd is in de Kolonie zullen Koopers het voordeel hebben van onze waarborgd at de artikelen de hitte van het klimaat zullen staan.

D. ISAACS & CO
STOOM-KABINETFABRIEK. BARRACK-STRAAT EN BOOM-STRAAT.
UITSTALKAMERS. LANGMARKT-STRAAT EN PLEIN-STRAAT.
KAAPSTAD.

TANDEN!
TANDEN!!
TANDEN!!!

De Heer WALKER,
DIREKTEUR VAN HET
LONDENSCHE TANDEN INSTITUUT
Ulster Kamers, Groenteplein

HEEFT de eer aan het publiek in de Buitendistrikten te berichten dat hij een HEEL STEL TANDEN in EEN DAG kan leveren tegen minder dan de HELFT van den gewonen prijs. Een waarborg voor vijf jaar wordt met elk stel gegeven.

Alle Consultaties geheel Gratis

WEGGELOOPEN

VAN de plaats "De Hoop" Vlaggeberg, 1 Zwartbruin Merrie Ezel, even witbek, gebrandmerkt linker zijde nek F. Beslagen.

Heeren en Schutmeesters bij wie genoemde Ezel is of moge komen aanloopen gelieven dadelijk kennis te geven aan den ondergeteekende door wien alle billijke kosten zullen worden betaald.

J. G. CARINUS.
Vlaggeberg, P.O. Lyndoch.

THORLEY'S VOER
VOOR
RUNDVEE,
Paarden, Varkens, Schapen,
ENZ.

LACTIFER
Voor het grootmaken van Kalveren
Zonder Melk.
Eenige Agenten,
R. WILSON, ZOON & Co.,
ST. GEORGESSTRAAT.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "CASTLE MAIL" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Lijn vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., naar Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op de bepaalde tusschentijden.

1897.
Jan. 6—DUNVEGEN CASTLE, Kapt. ROBINSON
„ 20—ROSLIN CASTLE, Kapt. TRAVERS
Feb. 3—HARWARDEN CASTLE, Kapt. RIGBY
„ 17—TANTALLON CASTLE, Kapt. DUNCAN
Mar. 3—NORHAM CASTLE, Kapt. HARRISON
„ 17—DUNOTTAR CASTLE, Kapt. HAY.

Extra Booten voor Engeland, via Las Palmas

PEMBROKE CASTLE, Kapt. MARSHALL, omtrent 6 Januari.
TINTAGEL CASTLE, Kapt. RENDALL, omtrent 20 Januari.
DOUUE CASTLE, Kapt. HARRIS, omtrent 21 Januari
ARUNDEL CASTLE Kapt. WINDER, omtrent Februari.
METHVEN CASTLE, Kapt. BRYAN, omtrent 1 Februari.

Voor Vracht of Passage vervoege men zich bij de Agenten van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ, (Beperkt.

UNION LIJN
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland via Madeira, om den anderen Woensdag ten 4 uur n.m., als onder aanleggende

VOOR ENGELAND.

„ 30—MOOR, Kapt. GRIFFIN.
1897.
Jan. 13—SCOT (Twin Screw), Kapt. LARMER
„ 27—MEXICAN, Kapt. REYNOLDS
Feb. 10—NORMAN (Twin Screw), Kapt. MOLONY
„ 24—TARTER, Kapt. MORTON.

EXTRA BOOTEN VOOR ENGELAND.

ATHENIAN, Kapt. COPE, omtrent 31 December
GREEK (Twin Screw), Kapt. TYACKE, omtrent 14 Januari, doet aan St. Helena, Ascension en Madeira.
PRETORIA, Kapt. HAGUE, omtrent 25 Januari, doet aan Madeira
GUELPH, (Twin Screw), Kapt. TYSON, omtrent 1 Februari, doet aan St. Helena, Ascension en Madeira.
GOTH (Twin Screw), Kapt. BREMNER, omtrent 25 Februari, doet aan Madeira
GASTON, (Twin Screw), Kapt. ———, omtrent 11 Maart, doet aan St. Helena, Ascension en Madeira.
GAUL (Twin Screw) Kapt. SYLVESTER, omtrent 25 Maart, doet aan Madeira

Een van de Maatschappij's mooie Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoomboot en.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbelen Passageprijs.

RETOURKAARTJES naar HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of the Castle Maatschappij Stoomboot en.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Union Stoomboot Maatschappij, Adderleystraat.

Gedrukt en Uitgegeven door de Drukkers Maatschappij Van de Sandt de Villiers & Co. Beperkt, aan hun Kantoor hoek van Burg- Waal Straat Kaapstad.

De heer Rhodes en de Afrikaners.

Vanrhijnsdorp en Rhodes.

Boeiende en publieke vergadering gehouden te [illegible] op den 11den Januari, 1897, bijeengeroepen door al de afgevaardigden van al de [illegible] door al de afdeeling, ook door al de [illegible] in deze afdeeling, ook door al de [illegible] Bestuursraad. De ed. heer P. B. [illegible] voorzitter gekozen, [illegible] Rhijn, ed. voorzitter gekozen, [illegible] P. A. van Zijl, wetsagent, als [illegible]

[illegible] der vergadering bestaande uit [illegible] spraken over het gedrag [illegible] Transvaal en de onafhankelijkheid van [illegible] hem bewezen. Daarna [illegible] J. J. van Zijl, L. E. [illegible] N. H. Mostert en P. A. van Zijl het woord.

[illegible] ed. heer P. B. van Rhijn [illegible] door den heer J. [illegible] de groote vereering aan [illegible] bewezen bij zijn aankomst te [illegible] Wellington, Lady Grey, [illegible] Worcester en Kaapstad [illegible] sterkste afkeuring daar [illegible] zulks tot niets anders leiden [illegible] verbittering tusschen onze [illegible] twee staten, zoowel op [illegible] handelsgebied, terwijl [illegible] het rapport van het gezamenlijk lagerhuis in de laatste zitting [illegible] dat Rhodes de hoofdoorzaak [illegible] uitvoering van Jameson's inval in Transvaalsch gebied [illegible] onschuldig bloed gestort [illegible] heeft hij in publieke [illegible] politieke loopbaan begint [illegible] het treurige einde zijn van [illegible] in Zuid-Afrika, niets anders [illegible] gesproed, en volgens de wetten [illegible] landen heeft hij een zware [illegible] verdiend, en om alle [illegible] Engeland te vermijden alsof [illegible] binnen de grenzen van [illegible] Rhodes zijn, gelooft deze verg[illegible] slechts een klein getal Afrikaners [illegible] zal worden die misschien [illegible] omstandigheden of anderszins [illegible] geworden, doch de groote [illegible] Afrikaner partij, bezield met [illegible] nationaliteit en respekt voor [illegible] heid, is bitterlijk tegen Rhodes [illegible] Afrikaansche ingezetenen van het [illegible] Vaarhijnsdorp en ziet angsvallig [illegible] verdiende straf zal ontvangen ter [illegible] reeds genoemde staten."

[illegible] met acclamatie aangenomen.

[illegible] door den heer E. Rood, gesteund door den heer P. A. van Zijl, en algemeen aangenomen:—"De resolutie door [illegible] P. B. van Rhijn voorgesteld en door de vergadering algemeen aangenomen, [illegible] redakteur van *Ons Land* ter publicatie [illegible] met verzoek een afschrift derzelve [illegible] excellentie den gouverneur en hoogen commissaris toe te zenden, met eerbiedig aanbeveling der rijksregeering door den heer Chamberlain met den inhoud derzelve volledig bekend te maken, ten einde het voor het gekozene [illegible] in Engeland in de Rhodes-zaak te [illegible] leggen. Ook aan den hooged. president van de Zuid-Afrikaansche Republiek een copie te zenden."

Met een bedankje aan den voorzitter voor [illegible] inlichting van den loop der zaken [illegible] de vergadering, ging de vergadering hoogst [illegible] uiteen.

De heer Rhodes verdedigd.

Wittehuis, Kaapstad,
14 Januari, 1897.

[illegible] *Editeur*,

Mijneheer,—Niets heeft mij meer verbaasd dan [illegible] grote gisting die er nu heerscht onder [illegible] Afrikaners en het sterk gevoelen geuitgeoefend door publieke vergaderingen tegen den heer Rhodes, omdat een gedeelte der bevolking des [illegible] hem een hartelijk welkom bezorgde het [illegible] waarlijk en eerlijk heeft verdiend. Aanspraken worden op vergaderingen gemaakt [illegible] de heer Rhodes een der grootste onderneemers in van deze Kolonie. Als men aanspraken [illegible] als die van dr. Hoffman aan de Paarl [illegible] men werkelijk besluiten de man is [illegible] om aan eenigen boom opgehangen te worden, maar als men een weinig wil overdenken wat er hij gedaan heeft zoowel hier als in [illegible] en de groote opofferingen zich [illegible] want niet alleen baande hij ons [illegible] weg voor den handel van hier naar Rhodesia maar ook is hij nu bezig om een spoorlijn [illegible] Charter geld om den kolonialen handel zoowel meer te vergemakkelijken, en de [illegible] instaat te stellen hun wijn, brandewijn, [illegible] aan den man te brengen, en wel zonder belasting, een goedkoop vervoer vergeleken met die van onze vrienden in de Transvaal.

Nu wil ik niet eens gewagen van de vruchtbaarheid en uitstekende geschiktheid des lands [illegible] zoowel graan als anderzins, dan komt [illegible] dat Rhodesia een onbeperkte goudbedrijf en land zoowel als rijke koolvelden bezit. Wat [illegible] zij? D.D.]

Moet dan een moge op deze mijne aanmerkingen smalen, doch de dag is niet ver af dat [illegible] hier nedergeschreven staat, zal bevestigd worden door feiten. Het is ijdel voor [illegible] die rondom Tafelberg wonen en die geen Rhodesia ondervinding, zooals ik, hebben [illegible] het land zwart te schilderen en met [illegible] te bekladden. Ik meen dat mijne medeingezetenen Afrikaners, zooals ik, liefst [illegible] zullen van een man die door ondervinding geleerd heeft voor, gedurende en na den [illegible] Matabele-oorlog, willen hebben dat men [illegible] het land met zijne vele rijkdommen en [illegible] heden, maar ook het klimaat onze [illegible] de burgers toeroepen: kom over en woon [illegible] immigreer noordwaarts, bewoon het land en wees Zuid-Afrika tot een zegen.

Wanneer gaat de schrijver terug?—D.D.]

[illegible] werd door u, mijnheer redacteur, [illegible] en dat de Rhodesia spoorwegen eene [illegible] zullen zijn en niets te vervoeren [illegible] hebben behalve kaffermeiden: ook verzuim [illegible] dat er geene meerdere bevolking thans is, dan de personen in dienst van het Charter. Vergun mij, als iemand die beter weet en die [illegible] woont, zoodanige aanmerkingen en onwaarheden te betwisten. Wat wil het geval? De spoorweg, zoo ver als hij thans gaat, betaalt uitnemend goed. Het land dat door u afgeschilderd wordt als onbewoond en onbewoonbaar, wordt thans en is grootendeels nu geoccupeerd door over de duizend Transvaalsche en Koloniale boeren. Het spijt mij slechts dat er niet meer van onze Koloniale boeren zijn, maar zij zullen zeker na deze het land instroomen. Mijne overtuiging is dat in de onmiddellijke toekomst de spoortrein zal gevuld worden met blanke rassen in plaats van kaffermeiden, zooals door u gezegd, en het land even zoo.

Omdrenende mijn betrekking als commandant van de Afrikaner afdeeling te Bulawayo had ik [illegible] met een massa van jonge Transvalers, zowel als kolonisten, en ik weet van zeer [illegible] die van voornemens zijn eene verandering te maken. Het land hebben zij aangenomen als het hunne voor de toekomst.

Ik vraag u nu en ook mijn mede-Afrikaners [illegible] het verstandig is om zoo eene geweldige agitatie op te richten tegen den man die niets meer dan Rhodesia zelf is, en die geen onderscheid maakt tusschen eenige nationaliteit, [illegible] iets, de voorkeur geeft aan Afrikaners: [illegible] mijne ondervinding. Mijns inziens zal er [illegible] geweldige immigratie van kolonisten [illegible] kort noordwaarts trekken en welk gedeelte zich van hen en ons meester maken [illegible] weer aan denken dat wij den welwillender van ons Afrikaners verguizen en verfoeien de man verdient beter behandeling. [illegible] die omstandigheden is voorzichtigheid de [illegible] der wijsheid.

Uw dw. dienaar,
W. J. VAN RENSBURG.

Thritstone (Barkly Oost).

De heer C. Cloete zendt ons de notulen van [illegible] voorloopige distriktsbestuursvergadering. Verslag werd gedaan door de afgevaardigden naar het bestuur van Barkly Oost dat het nog gewillig is certifikaten te geven als voorheen. Sir Gordon werd bedankt voor zijne houding met betrekking tot de goedkoopbrood agitatie, en de volgende resolutie omtrent de Rhodes-vereering eenparig aangenomen,. voorstel C. Visser, gesecondeerd J. Greyling: "Deze vergadering wenscht eerbiedigijk aan te dringen tegen de herstelling van Rhodes als direkteur in Matabeleland, beschouwt verder dat alle publieke demonstraties ten zijnen faveure af te keuren zijn, vooral van publieke lichamen, aangezien het select comité den indruk geeft dat hij een groot aandeel had in den Jameson-sluipoecht en ook nog op weg is verhoord te worden oor het imperiale comité."

Clanwilliam en Rhodes.

Het distriktsbestuur van Clanwilliam heeft het volgende besluit eenparig aangenomen en den heer P. J. du Toit gezonden om het aan harer majesteits regeering te zenden: "Deze vergadering spreekt hare verontwaardiging uit over het gedrag der toejuichers van Rhodes, alsof hij een onschuldige, onfeilbare ware. Wij daarentegen als loyale onderdanen van hare majesteit die de welvaart van geheel Zuid-Afrika op het hart dragen, keuren dit ten sterkste af, en wij vertrouwen dat de imperiale regeering geen notitie van deze demonstraties zal nemen, daar deze demonstraties slechts berekend waren het Britsche volk te misleiden," W. L. du Plessis (voorzitter) en C. A. Mostert (secretaris).

Vergadering te Tulbagh.

Vandaar bericht onze rapporteur ons per telegraaf: De grootste, invloedrijkste en meest eensgezinde vergadering ooit te Tulbagh gehouden, vond heden (Vrijdag) plaats ten einde de Rhodes-demonstraties van onlangs goed of af te keuren. De hofzaal was zoo vol en de opkomst zoo groot dat een menigte menschen genoodzaakt waren buiten te blijven. De vergadering nam na eenige discussie zonder een enkele tegenstem de resolutie aan, die te Stellenbosch aangenomen is. De heer P. J. P. Marais was voorzitter. Een volledig verslag zal in ons volgend nommer verschijnen.

De Engelsche pers.

Een Reuter telegram bericht dat de *Daily News* zegt: "De resolutie van de Paarlsche vergadering toont dat de Jameson-sluiptocht de Afrikaners vervreemd heeft, welke president Kruger nog niet in staat is te verzoenen.

Afrikaner Bond, Malmesbury.

Uit Malmesbury bericht ons onze correspondent dat gisteren (Vrijdag) op een vergadering van het distriktsbestuur van den Afrikaner Bond aldaar een resolutie aangenomen werd ter veroordeeling van de ontvangst aan den heer Rhodes gegeven. Verder werden resoluties over de zaak aangenomen gelijk dan die te Wellington.

KERK EN SCHOOL.

PREEKBEURTEN.

ZONDAG, 17 JANUARI, 1896.

Groote Kerk.—'s Morgens (Hollandsch), dr. Kotzé; 's avonds (Engelsch), ds. Steytler.

Zeepunt.—'s Morgens, ds. Steytler.

Papendorp.—'s Morgens en 's avonds, ds. Z. J. de Beer.

Hanoverstraat Kapel.—'s Morgens en 's avonds, ds. F. Roome.

Roggebaai.—'s Avonds, eerw. Knobel.

N.B.—Jaarlijksche colleete voor hulpbehoevende gemeenten.

Nieuwe Kerk, Breestraat.—'s Morgens, 9:30 en 's avonds, 7 uur, ds. C. F. J. Muller.

N.B.—Jaarlijksche collecte ten behoeve van het hulpbehoevende gemeentefonds.

Buitenkantstraatzaal, (Engelsche diensten.)—'s Morgens, 10:30, en 's avonds, 7 ure, ds. D. Bosman.

St. Stephens.—'s Morgens, 9:30, en 's avonds, 6:30 ure, ds. M. C. Botha.

Rondebosch.—'s Morgens en 's avonds, ds. Marchand.

Evang. Luth. Kerk, Strandstraat.—'s Morgens 10 ure (Hollandsch), en 's avonds, 7 uur (Engelsch), dr. Zahn. Zondagsschool ten 3 ure.

Woensdagavond, 7:30 (Hollandsch).

Groenepunt.—Hollandsch, 9:45 v.m., Engelsch, 11:15 v.m., en 7 ure 's avonds, ds. E. de Beer. Collecten voor behoeftige gemeenten. Zondagsschool, 3 n.m.

Ebenezer Zendingkerk, Rozestraat.—'s Morgens, 9:30, en 's avonds, 6:30, eerw. Dreyer.

Simonsstad.—'s Morgens en 's avonds (Engelsch), ds. Van Lingen.

Wijnberg.—'s Morgens, 10 ure (Hollandsch), en 's avonds, 7 ure (Engelsch), ds. A. J. E. Hofmeyr, B.A.

Ds. Van Heerden, van Richmond, heeft voor het beroep naar Swellendam bedankt.

Het examen in de praktijk van het landmeten zal op den tweeden Maandag in Februari gehouden worden. Kandidaten moeten voor 1 Februari kennis geven aan den landmeter-generaal.

Gevraagd:—Onderwijzeres voor een buitenschool in het distrikt Hanover, en een hulponderwijzeres als 2de assistente in de tweede klas school te Moorreesburg.

WILLISTON.

(Van een correspondent.)

2 Jan., 1896.

Het jaar 1897 is door ons ingetreden met blijdschap en vroolijkheid. Mocht het zijn een jaar van vrede en voorspoed voor allen! Maar helaas, een klacht wordt weer van alle kanten gehoord, en doet men de vraag: "Hoe is het met jou veld gesteld?" dan komt het antwoord: mijn veld is totaal opgevreten door de rupsen, en vernield door de spinnenrag. Sommige schapen zijn in goede conditie, anderen recht vet. Verscheidene schaapkoopers gaan hier rond. Zij krijgen nog schapen, maar hebben tot nogtoe niet hun getal vol. Hier zijn te velen gestorven. Men ziet hier vette schapen, maar de boeren vragen dan ook goede prijzen. De speculateurs geven van 12s tot 13s voor schapen, 15s voor bokken: maar een zeker boer wil 20s voor zijn bokken hebben, maar zij zijn mooi. Ik geloof niet dat hier nog zulke bokken te zien zijn.

De zaak van de heeren R. en M. voor aanranding en overtreding heeft gediend. Wegens de aanranding moest R. 10s opdokken, maar de beschuldiging van overtreding is van de hand gewezen.

De municipaliteit van dit dorp is bezig een put te graven tot vermeerdering van het water.

Zooals mij verteld is, wordt koorn bij de boeren opgekocht voor £2 per mud. Waar moet het heen? De arme man zal niet in staat wezen om voor zijn familie brood te koopen. Als het waar is zullen wij zamen moeten gaan met de agitatie tegen protectie. Het is alles in de handen van mannen met geldzakken.

De boeren zijn bezig met oogsten. Sommigen zijn reeds klaar. Te Walkraal is de oogst gunstig.

De brandziekte-inspekteurs gaan rond, om de boeren aan te zeggen dat zij moeten dippen.

Met het einde van het oude jaar was de hitte verschrikkelijk en zij duurt nog voort.

Ik wensch *Ons Land* een voorspoedig jaar met vermeerdering van inteekenaren.

SPORT.

VOETBAL.

KIMBERLEY, 15 JAN.—(Per telegraaf.)—Op een vergadering van de Grikwaland West voetbalassociatie werd besloten om de Zuid-Afrikaansche voetbalassociatie te vragen het bedrag van den waarborg te verlagen, dat van Kimberley gevordert wordt in verband met het bezoek van het Engelsche team, nl. van £250 tot £200.

Afkeuring van de Rhodes-demonstratie.

Afrikaners laten zich duidelijk en krachtig hooren!!

(Van onzen specialen rapporteur.)

Adderley, Koeberg,
14 Januari, 1897.

Te Adderley, de woonplaats van den heer S. J. van der Spuy, Koeberg, werd op Donderdagmorgen, den 14den dezer, zooals in *Ons Land* aangekondigd, eene publieke vergadering gehouden, ten einde de demonstratie in verband met den doortocht van den heer Rhodes af te keuren. Er waren vijf-en-zeventig van de meest invloedrijke ingezetenen van dit distrikt tegenwoordig, onder anderen de heeren J. D. Visser, L.A.R., S. J. van der Spuy, Andries van der Spuy, S. Mostert, W. van Schoor, A. van Schoor, Jacobus Bosman, J. W. Loubser, G. W. Spengler, P. Steyn, J. de Kock, H. C. Dreyer, C. H. Loubser, G. J. A. Loubser, A. Spengler, J. H. Louw, F. B. van Niekerk, D. G. van der Spuy, S. J. van der Spuy, J. zoon, S. J. van der Spuy, N. zoon, H. van Niekerk, G. Bresler, Jacobus de Kock, J. Fourie, M. J. Louw, ds. S. Malherbe, J. N. Mostert, T. Mostert, F. Mostert, Tob. van Schoor, P. Cloete, R. Cloete, H. Cloete, P. Lindenberg, S. P. Denyssen, W. Uys, A. Uys, J. Uys, H. van der Spuy, enz.

Op voorstel van ds. Malherbe werd de heer S. J. van der Spuy tot voorzitter en de heer Fourie tot secretaris gekozen.

De voorzitter leest de oproeping tot de vergadering in *Ons Land* voor, en zeide dat hij trotsch was te kunnen zeggen dat zoo ver hij wist, er niemand uit dit distrikt een adres aan den heer Rhodes heeft onderteekend, en dat niemand op den dag van de aankomst van den heer Rhodes in de stad derwaarts was gegaan bepaald met het doel om daaraan deel te nemen. Hieruit blijkt het reeds wat het gevoelen van dit distrikt was. Men was bijeengekomen om de demonstratie ten gunste van den heer Rhodes af te keuren. Laat elkeen zich vrij uitspreken en de wereld laten weten wat Koeberg van de zaak denkt. Hij hoopte dat alles ordelijk zal gaan, en vraagt om voorstellen.

De heer J. D. J. Visser stelt hierop de volgende resolutie voor:—

"Deze vergadering, kennis genomen hebbende van de demonstratie ten gunste van den heer Rhodes, veroordeelt dezelvde ten sterkste, daar hij, volgens het rapport van het select comité van ons parlement, 'de combinatie bestuurde en controleerde die tot den Jameson-inval leidde' (parag. 43) en 'de verantwoordelijkheid niet kan ontgaan van dien inval' (parag. 44) te meer daar de heer Rhodes nog op weg was naar Engeland om getuigenis te gaan afleggen voor het select comité van 't Engelsche parlement dat de geheele zaak zal onderzoeken."

Zijn voorstel indienende zeide de spreker onder anderen dat hij trotsch was op zulke mannen als dr. Hoffman van de Paarl, advokaat Smuts en anderen wier harten nog warm kloppen voor het vaderland. (Toejuiching.) En dat hij alle respekt voor die Afrikaners, die de adressen aan den heer Rhodes hadden onderteekend, verloren had. Wat heeft de heer Rhodes dan toch eigenlijk gedaan om zoo gevleid en bewierookt te worden? Alles wat hij gedaan heeft was slechts om zijn eigen doel te bereiken. Hij (Rhodes) heeft jaren lang alles gedaan om de Afrikaners op zijne hand te krijgen, om hen eindelijk te bedriegen; het is den heer Rhodes ook gelukt velen te winnen, want wij weten dat er altijd dezulken zijn die òf om den naam te hebben dat zij met hooge menschen omgaan òf om geld te maken òf om hunne oogmerken te bereiken, gereed zijn eenig ding daarvoor te doen. Hij beaamde alles wat door de sprekers op de vergaderingen te Wellington, Paarl en Kuilsrivier is gezegd, en hoopt dat zijn voorstel eenpariglijk zal worden aangenomen. (Toejuiching.)

Ds. Malherbe, het voorstel secondeerende, zeide: "Geachte voorzitter en heeren, het zal meer dan een van u bevreemden mij van daag hier te zien, en nog meer om te vernemen dat ik het voorstel, zoo even gedaan, secondeer. De gedachte is zoo sterk dat een predikant zich met de politiek niet moet inlaten, dat ik mij over uwe bevreeming mij hier te zien, niet verwonder. Laat mij echter toe u te zeggen dat godsdienst en politiek niet altoos van elkander te scheiden zijn, en naar mijne nederige beschouwing is de kwestie waarover wij vandaag hier samen gekomen zijn, niet uitsluitelijk een politieke, maar ook zeer zeker een *zedelijke*. Mag ik mij dus op politiek gebied niet begeven, gij zult mij toestemmen dat ik mij op zedelijk gebied wel mag bewegen; beschouw dus mijn gedrag heden uit dat oogpunt. Nog dit voordat ik verder ga. Er komen tijden in de geschiedenis van elk volk, waarin dat volk, als 't ware, een krisis doorgaat. Zulk een tijd is, mijns inziens, thans voor ons volk aangebroken, en het is de heilige plicht van elkeen, zoowel predikant als gewone burger, om zich duidelijk te laten hooren en openlijk te verklaren waar hij staat. (Toejuiching.)

Ik wil u, mijne heeren, 't een en ander voorhouden, waar wij heden alhier te samen zijn gekomen om onze stem te verheffen tegen wat onlangs in ons land gebeurd is, namelijk de receptie den heer Rhodes hier en daar gegeven. Ik geloof dat allen hier tegenwoordig nog eerbied hebben voor den Bijbel, en de waarheden daarin geleerd hoog achten. Wel wat leert ons de Bijbel? Ik lees daarin dat de wijze Salomo heeft gezegd: "Gerechtigheid verhoogt een volk, maar de zonde is een schandvlek der natiën." Wat beteekent dit? Wat anders dan dat recht, rechtvaardigheid, het gevoel er van en ook het uitoefenen er van, een volk verhoogt, groot, edel maakt? Waar dit niet gevonden wordt, daar zakt een volk van zelf al lager, totdat het van den aardbodem verdwijnt. De geschiedenis is vol van voorbeelden om dit te bewijzen. Ga met mij, mijne vrienden, een jaar terug in de geschiedenis van ons volk, en wat vinden wij daar? De Jameson-inval in de Transvaal! Ik vraag u, mijne vrienden, is daar al ooit iemand opgestaan om die daad te rechtvaardigen? Is daar al ooit één enkele persoon te voorschijn gekomen, die het heeft durven wagen dien inval recht te noemen? Ik antwoord *neen!* nog nooit! Al wat men heeft kunnen en durven zeggen is, dat de persoon of personen goede bedoelingen hadden, zonder echter te verklaren wat die bedoelingen waren. Die lage sluiptocht is dan ook nooit te verdedigen. Hij is en zal altijd blijven "een schandvlek" dergenen die er deel aan genomen hebben!

Doch wij gaan een stapje verder, en staan stil bij de vraag: "Wie is of wie zijn verantwoordelijk voor die lage daad?" Wat zegt het rapport van het select comité van ons parlement, aangesteld om onderzoek naar de zaak te doen? In de resolutie voor de vergadering wordt aangehaald wat dat rapport zegt. Het zegt rondduit: "De heer Rhodes is daarvoor verantwoordelijk." Hij was *alles* in die zaak. Hij was 't, zooals uit het onderzoek duidelijk is gebleken, die de plannen, natuurlijk in overleg met anderen, maakte. Hij was 't die grootendeels betaalde voor den opstand en de daaraan verbondene onkosten in Johannesburg tegen de Transvaalsche regeering tijdens den Jameson-inval. Hij was de ziel van de heele beweging. En hoe heeft de heer Rhodes zich daarna gedragen? Heeft hij ooit berouw betoond daarover? Heeft hij ooit tot ons, als volk dat hem heeft vertrouwd, gezegd: "Het spijt mij dat ik dit gedaan heb?" Neen, mijne vrienden! Ja, wat meer is, pas was Jameson gevangen te Doornkop, of de heer Rhodes gaat naar Kimberley, en verklaart daar openlijk: "Mijn loopbaan is eerst begonnen." Voeg daarbij wat hij onlangs te Port Elizabeth en op andere plaatsen zeide: "Nu verstaat gij mij; nu weet gij wat ik wil. Daar was een klein misverstand tusschen ons, dat is nu weg." Ik zeg, voeg dit bij wat hij te Kimberley bij het begin van verleden jaar heeft gezegd, en wat is de gevolgtrekking, de noodwendige gevolgtrekking, waartoe men komen moet? Wat anders, mijne heeren, dan dit, dat hij niet alleen geen berouw heeft over wat hij gedaan heeft, maar zelfs dat hij van plan is op den ingeslagen weg voort te gaan?

En, mijne heeren, wat is er gebeurd? Diezelfde man die zich schuldig heeft gemaakt aan die onrechtvaardige daad, en die *openlijk* heeft verklaard dat hij op den ingeslagen weg zal voortgaan, diezelfde man wordt nu luide toegejuicht, en adressen, onderteekend zelfs door Afrikaners, worden hem aangeboden. Zwijgen wij, mijne vrienden, op dat alles dan zal dit een bewijs wezen dat alle gevoel van recht en rechtvaardigheid bij ons als volk verdwenen is, en dan kan niets anders dan een treurig einde ons als volk wachten. Daarom zeg ik, laat ons onze stem tegen die eerbewijzen, den heer Rhodes betoond, verheffen en aan de wereld toonen dat de meerderheid van ons volk althans nog eerbied heeft voor recht en gerechtigheid. (Toejuiching.)

Laat het publiek in Engeland dit weten, maar laten onze stam- en bloedverwanten in de Transvaal vooral dit weten. Zij hebben het volste recht om dit van ons te weten. Want *wij* hebben den man grootelijks die macht gegeven, waardoor hij heeft kunnen doen wat hij heeft gedaan. Laat ons hen de broederhand toereiken en hen toeroepen: "Broeders, wij hebben gedwaald, onze oogen zijn nu opengegaan; wij zullen Rhodes nooit meer vertrouwen. Langs dien weg alleen zullen wij bereiken datgene dat wij allen verlangen te zien, namelijk de Afrikaners *vereenigd* tot een *groot* en *edel* volk. (De spreker ging onder luide toejuiching zitten na omtrent een halfuur te hebben gesproken.)

De heer H. C. Dreyer geeft ook zijne verontwaardiging te kennen over de Afrikaners die het adres aan den heer Rhodes hebben geteekend. 't Spijt hem dat onder de namen op het Rhodes-adres aan de Paarl men ook die van Dreyer vindt. Hij heeft aan anderen gezegd dat de Paarl nooit van de schande kon gezuiverd worden, die op haar rustte, al zou Rhodes al zijn geld geven om de Bergrivier op te dammen dat die haar overstroomde. Hij is echter van gevoelen veranderd na de vergadering aan de Paarl gehouden en is blij om te zien dat daar nog zoo vele ware Afrikaners gevonden worden, die gereed zijn uit te spreken als 't noodig is, en te toonen dat zij nog goed staan. Hij heeft Rhodes nooit vertrouwd, ja zelfs toen hij (Rhodes) een paar jaar geleden zoo sterk voor protektie op ingevoerde koorn was, was hij (spreker) altoos van gedachte dat er iets achter zat, en dit is nu gebleken, Rhodes wilde ons vertrouwen hebben, om ons dan te gebruiken voor wat hij wil. Het spijt hem ook te vernemen dat er zelfs predikanten zijn die aanhangers van den heer Rhodes zijn. (Een stem: Niet allen.) Neen, niet *allen*, maar er waren toch sommigen. Hij heeft de demonstratie in de stad den dag van de aankomst van den heer Rhodes gezien, en al wat hij daarvan kon zeggen is dit, dat hij liever door twaalf fatsoenlijke boeren ontvangen zou willen worden dan door de menigte die hij toen heeft gezien. (Toejuiching.)

De heer F. N. van Niekerk begon met te zeggen dat na het gesprokene hij met nadruk tot allen zeggen wil: "Afrikaners staat pal!" Staat pal omdat uwe vijanden over u juichen en u met den vinger nawijzen! Staat pal en toont wie gij zijt! Staat pal, want het oog van de Transvaal en den Vrijstaat is op u gericht.

Wie is Rhodes? Welke is zijne reputatie? Hoe heeft hij die verkregen? Het antwoord laten wij daar. Daarom, mede-Afrikaners, en omdat hij ons zoo listiglijk heeft bedrogen, laat ons hem laten varen en de wereld toonen dat wij met hem niets te maken willen hebben.

Ons volk is te edel, te godsdienstig en te rechtvaardig om zulke onrechtvaardigheden, als in 't afgeloopen jaar hebben plaats gevonden, zich te laten welgevallen. Neen, wij protesteeren daartegen en willen de wereld laten zien wat wij er van denken.

De heer J. Fourie zegt: Ik beschouw deze vergadering als de belangrijkste die er nog ooit hier te Adderley is gehouden. (Geroep: Ja, zeker.) Wij zullen aan onzen plicht te kort doen als mannen die ons volk, ons land liefhebben, en ook als christenen, indien wij niet onze stem verheffen tegen de demonstraties onlangs ter eere van Rhodes, den man die de hoofdrol heeft gespeeld in den schandelijken Jameson-inval in de Transvaal. Doen wij dit niet dan loopen wij gevaar om in minachting te komen bij andere volkeren, en vooral bij onze stamgenooten in de Transvaal. Rhodes, zooals gerapporteerd, heeft bij het eetmaal ter zijner eere in de stad, gezegd: "De wereld heeft mij gegeven al wat ik hebben wou." Mijne heeren, dit is eene onwaarheid. Hij wilde de Transvaal met hare rijke goudvelden hebben, maar kon die niet krijgen, omdat hij niet opgewassen is tegen "the grand old man" van Zuid-Afrika, president Kruger. (Gelach en toejuiching.)

Het voorstel van den heer Visser werd nu tot stemming gebracht en met eenparige stemmen aangenomen.

De heer Fourie stelde nu de volgende resolutie voor:—"Deze vergadering draagt het eene commissie op, bestaande uit ds. Malherbe, en de heeren J. D. J. Visser, S. J. van der Spuy en J. Fourie de voorgaande resolutie aan den hoogen commissaris te overhandigen, met het verzoek ze per kabelgram aan den secretaris van koloniën te zenden." Hij wijst op de noodzakelijkheid dat de secretaris van koloniën in Engeland moest weten wat het gevoelen van de Afrikaner-bevolking was, daar men licht tot eene verkeerde gevolgtrekking aldaar komen kon door de adressen, enz., door eene kleine minderheid geteekend, die den heer Rhodes werden aangeboden.

De heer S. P. Denijssen secondeerde dit voorstel, en zeide dat hij van harte instemde met alles wat reeds gezegd is, want dit is niets anders dan de waarheid. Het speet hem dat wij deze vergadering niet vroeger konden gehad hebben, voordat de heer Rhodes van hier was vertrokken, want zijne vrienden zullen misschien kunnen zeggen dat wij hem achter zijn rug veroordeelen en niet den moed hadden voor hem ons gevoelen uit te spreken. Dit was echter niet het geval, en de heer Rhodes zal wel door zijne aanhangers komen te weten wat wij van hem en zijne daden denken. Elkeen kon ook verstaan dat het onmogelijk was de vergadering eerder te beleggen.

Ook voorstel No. II, werd met eenparige stemmen aangenomen.

Ook werd het volgende voorstel, door den heer H. C. Dreyer gedaan, en ondersteund door den heer Tobias van Schoor, met algemeene stemmen aangenomen:—"Deze vergadering draagt het aan dezelfde commissie op voorgaande resolutie per telegraaf te zenden aan de hoogedele presidenten van de Transvaal en den Vrijstaat."

De heer Visser gaf zijn spijt te kennen dat er hier geen rapporteur tegenwoordig was daar hij zeer gaarne de toespraak van ds. Malherbe in haar geheel gepubliceerd zou willen zien. (Hoor, hoor en gejuich.)

Met een bedankje aan den voorzitter en den secretaris door den heer Denijssen, ondersteund door ds. Malherbe, ging men uiteen.

SWELLENDAM.

11 Januari, 1897.

Het doet het hart van iederen rechtgeaarden Afrikaner goed om uw inleidingsartikel van den 9den dezer over de Paarlsche vergadering te lezen. Ook is het zeer aangenaam de flinke aanspraak van advokaat Smuts op de vergadering te Kuilsrivier te lezen.

Het is zeer pijnlijk om te zien hoevele personen met Afrikaansche namen (nog al aan de Paarl en Wellington, de zoogenaamde patriotische plaatsen) nog aanbidders zijn van den verrader Rhodes.

Men kan nu over het nationaliteitsgevoel en patriotisme van de Paarl en Wellington schrijven: "Ichabod!" [Zie vergadering.—D.D.]

Zaterdag, 9 dezer, werd alhier onder voorzitterschap van den heer J. G. Steijn, P.zn., eene vergadering gehouden, belegd door den heer Wolfaard, L.W.V., ten einde zijne constituenten toe te spreken.

Van het behandelde op die vergadering zal, geloof ik, de secretaris u een volledig verslag zenden. Onder anderen werd een resolutie van verontwaardiging en afkeuring over de ontvangst van Rhodes gepasseerd.

Zondag trad onze waardige consulent, ds. Daneel, weder voor de gemeente op en moesten wij tot onze teleurstelling vernemen dat het zesde beroep ook te vergeefsch is, daar ds. Van Heerden ook bedankt heeft.

WILLIAM WESSELS.

TELEGRAMMEN

OVERZEESCH.

RUSSISCH MINISTER.

DUITSCHE AMBTENAREN.

VERKIEZING, HONGERSNOODFONDS.

LONDEN, 13 JAN.—(*Reuter.*)—Een speciaal hof van discipline is in Berlijn opgericht voor de ambtenaren der Duitsche kolonies.

Graaf Muraviff is aangesteld tot minister van buitenlandsche zaken in Rusland.

De heer Alfred Peace, liberaal, is voor Cleveland verkozen met 5,508 stemmen tegen 4,080 op den unionisten kandidaat, den heer Ropner.

De heer Astor heeft voor £2,000 ingeteekend op het Indische hongersnoodfonds.

EEN ONPARTIJDIG BOEK.

ANNEXATIE.

LONDEN, 14 JAN.—(*Reuter.*)—Een Fransch politikus, M. Melmeix, heeft een onpartijdig boek gepubliceerd over den opstand aan den Rand. Hij staat stil bij de voordeelen door de uitlanders aangebracht, maar wijst aan den anderen kant er op dat de uitlanders het aan de boeren te danken hebben dat het land gevestigd is.

De *Morning Post*, het rapport van den heer Ledger, waarnemend resident kommissaris van Basutoland, besprekend vraagt of de tijd niet gekomen is om dat land weer te annexeeren.

CHAMBERLAIN EN INDIERS.

DE BEIRA SPOORWEG.

EEN STAATSSECRETARIS.

LONDEN, 14 JAN.—(*Reuter.*)—Een Indiër, van den naam van Raffi Uddin Ahmed, had heden een onderhoud met den heer Chamberlain over de grieven der Indiërs in Zuid-Afrika. De heer Chamberlain sympathiseerde met de Indiërs, maar wees er op dat dit een arbeids-, geen rassenkwestie was en dat Koloniën met zelfbestuur feitelijk onafhankelijk waren in wetgeving voor hun eigen gebied.

De Gecharterde compagnie heeft het noodige geld vooruitgeschoten voor den aankoop van de lokomotieven, zestig truks en ander materiaal voor den Beira spoorweg. De verscheping zal op 30 Maart beginnen.

De heer McKinley heeft den heer Sherman aangesteld tot zijn staatssecretaris.

PEST EN HONGERSNOOD.

BENIN-EXPEDITIE.

LONDEN, 15 JAN.—(*Reuter*) — De builenpest is te Poonah verschenen waar 51 er aan gestorven zijn. Ook heerschte ze erg op andere plaatsen.

Het hongersnoödfonds bedraagt nu £60,000.

De *Daily News* zegt dat de straf-expeditie voor Benin bestaan zal uit 500 man uit de oorlogsschepen op het Afrikaansche station, en drie honderd Housas en onder beval zal staan van kolonel Bruce Hamilton. Er zal echter gedurende een maand voor de aankomst van officieren geen aanval gedaan worden.

KAAPKOLONIE.

INGEVOERDE BOKKEN.

PORT ELIZABETH, 13 JAN. — (*Reuter.*)—Er waren heden vele boeren bij de verkooping van ingevoerde angora-bokken door de heeren Armstrong en Cie. De hoogste prijs voor een ram was £380 en voor een ooi £205. De geheele som voor 33 rammen behaald was £3,326 en voor 27 ooien £1,301 10s.

EEN SLIMME DIEF.

KIMBERLEY, 14 JAN.—(*Reuter*).—Te Modderriver werd de vorige week een kaffer gearresteerd wegens overtreding van de wet op den diamanthandel. Geen diamanten werden toen op hem gevonden. Bij een tweede onderzoek op heden werd 110 karaten diamanten, op £200 geschat, gevonden die men veronderstelt dat hij bij het in arrest nemen ingeslikt heeft.

Belooning voor heldendaden.

PORT ELIZABETH, 15 JAN.—(*Reuter.*)—Heden werd een fraai present door het comité van de Rhodes-receptie gegeven aan den heer Macintosh die het bevel voerde over den optocht. Het bestond uit een kostbaar gouden horloge. De burgemeester en de heer Holland hielden nette gepaste toespraken, en de ontvangen beantwoordde die. (Wanneer volgt Anderson in Kaapstad? D.D.)

SPOORWEG EN RIFLECLUB.

PIETERSBURG, 15 JAN.—(*Speciaal*).—Een monstervergadering voor de verlenging van den spoorweg van Malmesbury naar Piketberg werd hier hedenmorgen in de hofzaal gehouden. De zaal was stampvol van invloedrijke inwoners en boeren van het distrikt. Ook waren er afgevaardigden van Clanwilliam, Hopefield, Moorreesburg en Darling, waaronder de heeren Lochner, L.W.R., D. Marais, L.W.V., T. Basson ex L.W.V. De heer Eksteen was voorzitter, en de heer Johannes Liebenberg secretaris. De resoluties werden eenparig aangenomen: "Deze vergadering is van opinie dat het wenschelijk is comités ter bevordering der spoorwegen in de verschillende dorpen aan te

OPROERIGE KAFFERS.

(Reuter telegrammen.)

KAFFERS TE KLIPDAM.

KIMBERLEY, 13 JAN.—Op een vergadering van kaffers, heden gehouden, legde de heer Bell, magistraat voor Barkly West, de zaken aan de kaffers uit en spoorde hen aan zich aan de wet te houden en hun werk te verrichten. Zijn toespraak maakte blijkbaar een grooten indruk op de kaffers.

De blanken te Klipdam hebben een verdedigings-macht georganiseerd.

NOG GEEN TREFFEN.

CULLINANS PLAATS, 13 JAN.—Er is geen gevecht met de kaffers geweest tot dusver. De macht bedroeg gisteren tachtig man. Kapitein Fuller kwam te middernacht met nog tachtig man aan. De provianc komt aan maar men gelooft dat wij met op de maxims zullen wachten, die nog niet van Vrijburg gezonden zijn.

De patrouille gisteren naar Takoon gezonden vond alles rustig.

MEER GETUIGENIS

NIEUWE ONGEREGELDHEDEN.

CULLINANS PLAATS, 13 JAN.—Een patrouille bracht heden morgen drie gevangenen, die getuigenis gaven de schuld van Gert Mahura en zijn zoon in Robinson's moord bevestigend en het Takoon opperhoofd met medeplichtigheid belastend.

Een kaffer die met berichten afgezonden was keerde terstond terug, rapporteerend dat vier, bereden en gewapende inboorlingen zijn muilezel wegnamen, zeggende dat zijn meester gekomen was om hen te bevechten en dat hij zijn muilezel uit hun bergen kon komen halen als hij durfde.

Een patrouille vertrekt nu om hen op te sporen.

TWEE MENSCHEN VERMOORD.

KIMBERLEY, 14 JAN.—Een bericht aan de Diamantvelden van de heer Pringle de officier die het bevel voert over de Papkuil ruiterlijn, Maandag te Campbell kwam en melderde dat hij twee bericht van Dunckskuil had ontvangen, die twee mannen, Goldman en Goldman, tusschen Danielskuil en Rietfontein, moeten zien en waarschuwen, omdat zij gevaar liepen; zij zijn nooit gezien of gehoord sinds de heer Pringle dit bericht kreeg.

De kommissaris van politie heeft de zaken onderzocht, gevraagd hoe vele kaffers er waren, en hoe ver dan al zij die zich aan een massaaanval hadden kunnen onttrekken, zich bevonden, en hoe ver men dan nog werk moodig heeft.

DE MOORD NIET BEVESTIGD.

KIMBERLEY, 14 JAN.—Bij het antwoord op vraag naar den moord van Goldman en Goldman, beliet tusschen Danielskuil en Rietfontein, kommissaris van politie voor dat ze geen bericht van Barkly West ontvangen hadden, en geen bevestiging van den moord in het gerucht was.

VOORBEREIDSELEN

MAFEKING, 13 JAN.—Op een vergadering van den municipalen raad werd heden besloten de magistraat te vragen om het gebruik van de hotzaal als een plaats van bijeenkomst voor vrouwen en kinderen, en ook om een troepje van zestig speciale konstapels te gen te brengen in geval van opstand. Het verzoek werd gereedelijk toegestaan en binnen korten tijd werd de vereischte politiemacht ingeschreven.

EEN KANON VOOR VRIJBURG.

KIMBERLEY, 15 JAN.—Een kanon werd gisteravond van hier naar Vrijburg gezonden om de verdedigingswerken die tijd te versterken. Niemand van de vrijwilliger artilleristen alhier ging mee, daar zoo noodig het kanon bewerkt zal worden door de beroepen schietschutters. De kommissaris van politie is van opinie dat de opstand langzamerhand zal bedaren. Een inwoner van Taungs zeide, heden aan een vertegenwoordiger van de *Independent* dat de plaats zeer slecht verdedigd is als men het groote aantal kaffers in aanmerking neemt, die er rondom wonen. Hij zegt dat men er een maxim en een veldkanon bij behoort te hebben.

HOOG GERECHTSHOF.

KRIMINEELE ZITTING

(Voor den heer Justitie de Henry en Vollgraff.)

VRIJDAG, 15 JANUARI.

De heer Shiel, waarnemend prokureur-generaal, vervolgde voor de Kroon, en de heer Watermeyer fungeerde als tolk in de Hollandsche en Duitsche taal.

De aangeklaagden William Henry Milner en John Christ werden beiden beboet met £5 wegens afweegheid. Later verscheen de heer Christ die zich verdedigde, waarop zij boete werd ingetrokken.

Johannes Fortuin, van Port Nolloth, werd veroordeeld wegens diefstal, onbehoorlijke aanranding en gewone aanranding tot 3 jaar harden arbeid.

Adam Outing, van de Paarl, werd wegens onbehoorlijke aanranding veroordeeld tot 6 maanden hard arbeid.

Daniel August werd vrijgesproken van eenmoedige aanranding.

John Koster werd wegens onbehoorlijke aanranding gevonnist tot 20 stokslagen en gevangenis-straf met harden arbeid voor 4 maanden.

Nadat de heer Milner in den namiddag verschenen was en zijn afweegheid voldoende verklaard had, werd zijn boete ingetrokken.

De heer George Townshend pleitte schuldig aan diefstal van geld, een bank cheque, twee horloges en kettingen van Mary Foley.

Deze laatste verklaarde dat zij alles teruggekregen had uitgezonderd de £35, die beschuldigde beloofd had te gelden terugbetalen. De hoofdrechter lettende op zijn overigens goed gedrag en het verzoek van de bestolene om clementie te zijn, sprak een vonnis uit van 3 maanden harden arbeid.

KINDERMOORD.

Eva Salomons een huismeid, pleitte schuldig aan de telastlegging van op 13 October 1896 te Diemerstraat, in het Paarl distrikt, Adam Small, minderjarige zoon van Adam Small, gedood te hebben. Zij pleitte schuldig aan doodslag en haar leeftijd was 17 jaar.

Zijn edel achtbare zeide indien gevangene een volwassen vrouw ware geweest dan zou hij haar ter dood hebben moeten veroordeelen en zou het vonnis ten uitvoer gebracht zijn. Zij weerg het kind in een beerput waar het stikte. Het vonnis van het hof luidde op levenslange gevangenisstraf.

NEURALGIE.
ZENUWACHTIGHEID
VANDEIN
ZWAKTE EN
A GEMENE GESTELTE
SPOEDIG EN ZEKER GENEZEN DOOR CLEMENTS TONIC.

WELKE DE KRACHT
EFLINKHEID EN STEEKTE DER OUDGEDIENDEN
TERUGBRENGT.

Mevr. Ross Oudestraat Rockhampton Queensland geschreven op 11 Oct. 1896.—Verzoek U kort te berichten dat ik Clements Tonic schriftelijk wat U mij was verwonderlijk van aard in Queensland. Ik had slechts vier bottels van Clements Tonic gebruikt en ik was volkomen hersteld. Het was inderdaad een wonderlijk geneesmiddel. Ik zal zeker geen moeite sparen om het goed te maken. Ik kan Clements Tonic voor Kinderen als een zeker en krachtig middel aan het U mij in geven bezwaar werkte.—Ik ben, wederkeerig mevr. Ross Oudestraat Rockhampton Queensland.—AD.

STOCKENSTROM.

(Van een Correspondent.)

December 22, 1896.

Aan den Editeur.

Om te beginnen, verblijdt het mij om te zeggen dat wij hier prachtige regens hebben, en van gisteren middag regent het tot heden nog gedurig en het veld is overal prachtig, vee vet en gezond, gezaaide koren oogst was dor en door de zware droogte die wij hadden maar zwak, en zal maar weinig geven. Mielies worden hier nu veelgeplant, en als er geen plaag bij komt zullen hier dit jaar de zaken een gunstige keering nemen. Over tabak is er veel te spreken. Daar was nog nooit zooveel hier geplant, ja zelfs de kaffers en hottentots zijn daarvoor ingegaan, waarschijnlijk omdat het laatste jaar tabak zoo goed betaald heeft, maar ik vrees dat het dit jaar niet zoo goed zal betalen. Ik meen de prijs zal niet zoo goed wezen als het laatste jaar. Ziekte was ook onder de menschen erg (koorts ziekte) en ook veel sterfgevallen; een week geleden overleed te Hertzog de echtgenoote van den veel geachten heer J. C. Scheepers, in haar 48ste jaar. Dit verlies was onverwacht en veel sympathie werd voor het geheele dorp aan den nabijwonende getoond, daar de heer Scheepers zelf een zieklijke man is en geen familie (kinders) heeft om voor hem te zorgen, is het verlies zooveel zwaarder voor hem.

Nu nog een paar regels over de politiek. Het geluktuige dippen onder de brandziektewet is over. En ik versta dat onze inspekteur zijn distrikt voor schoon en vrij van brandziekte kan verklaren. En te recht ook, want het vee was de laatste paar winters hier in een goede konditie. En onze hammeroogst was buitenge goed. Een ieder schijnt nu voornit te boeren met zijn schapen en dat heeft hij te danken aan de brandziektewet. En iedereen dien gezond meet weet niet te vertellen van hoe een goed scheerseil was en hoe goed het gewogen heeft dit jaar. Dit is het gevolg van de wet die door zooveel uitgesloten wordt en meer bezonder door Oud Dorpie voor een tirannieke en gehate wet. Maar ik zou de heer nog niet kon zien hoe [illegible] afkomst maar dit [illegible] Kolonie [illegible] zal zelf overtuigd [illegible]

[illegible] hebben op den eersten Zondag [illegible] kwartalische [illegible] en hoor van anderen [illegible] Landdrost sedert P. Pieterse in de Mazepa [illegible] dat wij zooveel 50 leden [illegible] Er zal het [illegible] ander werk af [illegible] Als wij door den voorzitter een brief [illegible] zeggen, die ingezonden [illegible] zooveel mogelijk dezen tak om een distrikt [illegible] te zetten. Nadat het aanzoek [illegible] gegroet Aan de oude vrienden dezer tak [illegible] wij besloten om geen [illegible] te [illegible] dat al [illegible] dezen tak [illegible] kering geven wordt dat al [illegible] tak sterk [illegible] hoop [illegible] onder [illegible] Bondswetten [illegible] Bondsstatuten art. 11 [illegible] wij [illegible] en distriktsbestuur te [illegible]

[illegible] hoort behoort een korte [illegible] wordt om de zaak duidelijk [illegible] de leden de [illegible] Bondsleden [illegible] leden vinden [illegible] hebben er voor [illegible] dezen tak [illegible] wet [illegible] zaken van [illegible] publiek kopieerd wilden [illegible] Bond en hebben toen bedrukt als [illegible] van dezen Bondstak. Na komen zij [illegible] verzoek en willen ons was [illegible] zooveel [illegible] begeerte hebben [illegible] Ik [illegible] wij [illegible] willen samenwerken [illegible] belangen van ons land en volk en ons [illegible] van [illegible] te [illegible] Hiertegen heb [illegible] geen bezwaar, maar hier ligt het kwaad, [illegible] voorzitter gekozen hebben niet een [illegible] leden, die zich Bondsmatig hebben verbeurd [illegible] van den Bond door zijn ontrouw gedrag [illegible] Bondsstatuten [illegible] tegen den bestuurder. Bondsmatig [illegible] aangegaan had, [illegible] gestandde dat hij gewaarschuwd was zulks niet [illegible] en dat hij den Bond daar door [illegible] zal hebben. Artikel [illegible] B.A. [illegible] constitutie is verder duidelijk op die punt, beiers best het en mijns inziens is dit een allerbelangrijkst punt, om in bewaring te houden en dat zonder onderschied van persoon de zondaar zijn straf moet ondergaan. Anders wat baat de constitutie? Wij willen Bondsmannen zooveel mogelijk met open armen aanmemen maar de constitutie gaat al boos voor.

Als Bondsbroeders met ons willen samenwerken dan is in ons huis veel plaats. Doch als ze niet met ons in een huis willen wezen, zullen wij hen aan den buitenkant ook ontmoeten. Maar alleenlijk zooals boven vermeld is op constitutioneele wijze. Heer editeur, ik zou veel kunnen schrijven over deze zaak, maar mijn schrijven wordt mogelijk te lang, en dan door u verkort en dat zou niet aangenaam wezen, daarom moet ik eindigen misschien later meer.

Ten slotte wil ik nog een woord zeggen over *Ons Land*, uw courant. Ik ben zooals ik hierin gezegd heb een getrouwe lezer van dat blad geweest, en ben trotsch dat te kunnen zeggen; het is waarlijk een courant die iedere Afrikaner behoort te ondersteunen, want zij is een leerboek voor een ieder die haar leest, en staat op goede fondamenten. Ik wensch haar ook met het Nieuwejaar, een gezegend en voorspoedig jaar toe, ook wensch ik alle ambtenaren die be trokken zijn in het werk een pleizierig nieuwejaar toe.

En blijf met hoogachting, met de beste groeten aan alle oprechte Bondsbroeders.

Uw d.w. dienaar.

BONDSMAN.

PAARL.

EEN ONGELUK

(Van een Correspondent.)

Heden Donderdag middag heeft er een treurig ongeluk plaats gehad dat met den dood afliep. De feiten zijn ongeveer de volgende. Daar het zoo aanhoudend droog was het de heer Willem Arnold een put graven met een sloot van de rivier welke het water door pipen in den put zou brengen. De put was al klaar en de jongens Alie en Koos waren juist bezig om de sloot klaar te maken toen de wal die vijftien voet hoog was inkalverde en juist recht boven die twee viel. De heeren Willem en Ernst Arnold stonden daarbij om het werk gade te slaan toen dit gebeurde en met een zetten zij aan twerk om dien grond weg te graven. Het nam goed 15 minuten voordat zij op Koos kwamen die recht op stond met zijnstwee handen vooruit, waarschijnlijk met het voornemen om zijn mond toe te maken. Toen de grond van zijn gezicht weggenomen was opende hij gelukkig zijne oogen en men gaf hem een beetje water waarmee hij zijn mond toen uitspoelde. Intusschen is een naar dr. Retief geloopen en een ander om den magistraat. Na nog drie kwart uur gegraven te hebben, kwamen zij op Alie die al dood was. Alle middelen werden gebruikt om Alie weer tot bewustzijn te brengen maar te vergeefs. Koos was gauw weer bij zijn volle verstand maar gevoelde zich slechts een beetje flauw. Hij werd toen naar huis vergezeld alwaar zijne vrouw zoo hartelijk ontving. Alie laat een vrouw met [illegible] kinderen na om hem te betreuren en zoo gauw als zij hem nauwelijks onder de aarde kon bestellen. Morgen zal er welhaast een gerechtelijk onderzoek ingesteld worden aangaande dit ongeluk. De heer Arnold, die op een kleine schaal boert, gevoelt zich zoo aangedaan wegens dit ongeluk dat hij den heelen namiddag moest gaan liggen. Hij wou zoomaar den put weer laten toegooien maar daar al het materiaal voor een bakken pompad gereed staat om in orde te brengen, heeft men hem daarvan weer afgebracht. Men veronderstelt dat de regen van vanmorgen er de schuld van is want de grond waar de sloot in gegraven is is wat zandering en daar de regenden bovenstengrond wat zwaarder gemaakt heeft is de onderste grond uitgeweken, vandaar het ongeluk.

(Te vorden vervolgd.)

DE ANTI-RHODES VERGADERING.

"RECHT EN GERECHTIGHEID" TE RECHT GEHOLPEN.

Aan den Redakteur.

Stimpeneer. In het Paarlsche *Dagblad* van 7 Januari zie ik een schrijven over de Anti-Rhodes vergadering door zekere heer die zich "Recht en Gerechtigheid" noemt, of hij zich met recht zoo noemen kan zal ik niet uitmaken, ik zeggen ga. Maar voor ik tot de behandeling van zijn brief overga, wil ik hem slechts zeggen, dat zijn politiek van "zwijgen en wachten" nog meer o kunde aan den dag legt dan zijn brief over de anti-Rhodes vergadering in het *Dagblad*, want als het Engelsche comité Rhodes schuldig verklaart, dan zullen zijne aanbidders het toch of nog met geloven of weer andere uitvluchten zoeken. En wordt hij onschuldig verklaard, dan zal er toch voorwaar geen ware Afrikaner of geen oprechte christen zijn die aan zijn een uitspraak meer waarde zal hechten dan aan het comité van ons eigen parlement. Wordt Rhodes in England onschuldig, te voorden met de geen ons van ons select comité in handen dan weet ook een ieder hoe haat het is. Maar mijnheer, ik wil mij bij den brief van "Recht en Gerechtigheid" bepalen, en bij zijne moedwillige onjuiste opmaes over de vergadering.

Hij zegt het verwonderde hem niet dat mannen zoals die heeren P. Cillie en D. Hauptfleisch zich zoo sterk tegen Rhodes hebben uitgelaten, ook spreekt hij van mannen die smacht ode zijn naar Transvaalsche betrekkingen. Het is buiten zijn bevoegdheid om zoo te spreken. Zoo hij willen zeggen wat de heeren Cillie, Hauptfleisch en die andere mannen gunsten, of gaven van president Kruger hebben ontvangen of nog verwachten? Wij weten, dat hij die achter de dem staat gaarne een ander daar komt zoeken. Misschien heeft *hij* een fooitje of belofte van mynheer Rhodes? Dan zegt hij dat "de editeur van *Ons Land* zijn speciaal rapporteur door een vergoed glas heeft gezien, en dus 50 schooljongens voor 200 muloedrijke ingezetenen heeft aangezien." De editeur van *Ons Land* was nooit op de vergadering, en hoeveel waarde moet men hechten aan het schrijven van den man die dit niet eens wist? Er waren mannen van muloed gevoels in het rapport vermeld, en hoe kan hij die allen als schoolkinderen aanzien? Er waren niet meer dan zes schoolkinderen, en daaronder waren drie kandidaten voor Matriculatie, 2 voor 1 hoogere examen. Het komt mij voor of *hij* een bril noodig had! Hij spreekt ook van "*over* de 200" in het rapport stond *omtrent*, weer een misvatting. Maar misschien weet hij niet, wat *omtrent* beteekent, het is een ander woord voor omstreeks of iets meer of iets minder dan of niet precies geteld maar geschat voor. Men zal ook moeten erkennen, dat het zeer moeilijk was om het juiste getal te bekomen, want daar allen niet in het gebouw konden staan, stonden, velen buiten op stoep.

Verder raadt de schrijver mij aan, omdat ik gezegd heb, dat er slechts 90 namen op Rhodes adres waren, maar wat ik zei was op authoriteit van (a) een vertrouwbaar man, een teekenaar op het adres, die aan mij het volgende zeide. "Twee kaarten van een "foolscap" papier waren vol, en ik teekende op den derde die letwat over half was, en zoovele namen waren er op" en (b) Het *Dagblad* zelf, die sprekende over het Rhodes adres zeide: "Getekend door de leden der Mannigvuldigen en zo anderen". Sedert "Recht en Gerechtigheid" schreef zijn de namen der Afrikaners die voor Rhodes teekenden, verschenen, en een zeker onderdeel voor zichzelven dezeer alleen wil ik dat zeggen, dat er namen zijn waarvan ik nog nooit heb gehoord, en wie zal zeggen welke namen er nog in de achterlade zijn? Wij zullen zeer gaarne alle namen willen hebben.

Hij is ook verwonderd over de bitterheid der anti Rhodes mannen, maar als hij beter met zijn Bijbel bekend was, dan zou hij weten op welke wijze de profeet Nehemia voor zijn nationaliteit sprekende. Men moge van den andeden kant geene scholdwoorden hooren, maar veel erger dan die Men heeft in het afgeloopen jaar van den Rhodes kant *bloed* zien vloeien door den Rhodes Jameson inval, en ook door den opstand in het Noorden is er veel onschuldig bloed vergoten, en opstand die voortsproot uit den inval in Transvaal. "Recht en Gerechtigheid" heeft ook geen recht om te zeggen, dat de namen die in het rapport waren, al de invloedrijke ingezetenen bevatten. Men kon al de namen niet melden. Het is genoeg als men zegt, dat het gansche publiek van Wellington (met een kleine uitzondering) nog rechtzinnig en christelijk genoeg is, om zulke mannen als Rhodes niet langer te ondersteunen. Wellington weet, dat al wat hij voor ons gedaan heeft, en nog misschien in het vervolg doen kan, niet in rekening kan komen bij het ontzachlijk kwaad, waarvan ons volk reeds de bitterste vruchten heeft geplukt, en nog in het vervolg zal moeten plukken.

Maar hij spreekt onophoudelijk van de enkele schooljongens alsof die geheel en al niet gerekend behooren te worden. Hij vergeet dat de toekomst van hen afhangt, en dat zij daarom wel degelijk in aanmerking moeten komen.

Hij wil ook tegen licht en beter weten beweren dat Rhodes een grootsche ontvangst te Wellington gehad heeft. Hij moet zich niet verbeelden dat allen die Rhodes zijn gaan zien aanbidders van hem zijn. Onlangs nog hoorde ik het volgende uit den mond van iemand die bij de Rhodes receptie tegenwoordig was. "Ik was ook bij de statie toen hij aankwam; maar ik ging hem niet als een groot heer bewonderen: doch enkel als een boosdoener. Gij weet als b.v. iemand gehangen wordt, dan wil iedereen hem gaarne zien, en op die wijze was ik ook bij zijn aankomst tegenwoordig."

Het blijft een ontegenzeggelijke waarheid dat Wellington met al hare voornaamste ingezetenen tegen de schandelijke Rhodes ontvangst is, de beide leeraren en de eerwaarde kerkeraad, met een klein uitzondering, (wij weten dat een uitzondering een regel bevestigt). De municipaliteit wou hem geen adres aanbieden; de listen worden overal in de gemeente flink geteekend, en ik zou nog veel meer kunnen opnoemen. Maar waartoe dit? Als iemand zijn oogen moedwillig sluit, dan kan hij niet zien wat vuil of schoon is. Hoe pijnlijk het mij ook is, toch moet ik "Recht en Gerechtigheid" verzekeren dat hij zich bevindt in een gezelschap van onkundigen, moedwilligen, nieuwsgierigen en antinationaalgezinden.

Dan valt hij mij aan, omdat ik op de vergadering gezegd heb: "Wat beteekent het dat de Pionier vruchten droogerij Rhodes heeft ontvangen en rondgebracht?" Het spit mij maar ik werd per abus niet heel juist gerapporteerd. Mijne woorden waren: "Rhodes heeft te Kimberley beloofd het surplus in de kas der De Beers Maatschappij, zoude £100,000 aan Zuid Afrika te geven, en hij wou aan de hand geven dat de wan- en vruchtenbeuren in de westelijke districten ook een aanzienlijke som daarvan kregen nu kan een ieder zelf de gevolgtrekking maken wat aangaat de Pionier vruchtendroogerij. Ik heb dus niet gezegd dat het comité der maatschappij iets wist van het ontvangen of rondbrengen van Rhodes. En ik geloof voor geen oogenblik, dat dit comité *als een lichaam* geld van hem zal aannemen, al biedt hij zulks ook aan. Maar waarom en door wie Rhodes werd rondgebracht zijn dus vragen, die ik thans hevet niet wil beantwoorden.

Omtrent de aanmerking van den heer G. H. Marchand met betrekking tot zijn neet zal ik slechts zeggen, dat hij niets aanstootelijks heeft gezegd. Hij zeide: "De man kan eenig dag zoo respectabel zijn als eenig iemand anders, maar ik wil niet dat iemand onder den indruk zal verkeeren dat het mijn naam is die daar genoemd werd."

Die zoogenaamde "Recht en Ger" verbeeldt zich dat hij de zedenen weet van een ieder die tegen Rhodes is. Zoo weet hij ook te zeggen dat de heer B. Malan anti Rhodes is omdat zijn schoonzoon een Transvaalsche onderwijzer is. Weet hij misschien ook dat hij door Rhodes te ondersteunen gelijk is aan Ezau, die om tijdelijke goederen het recht zijner eerstgeboorte verkocht? Maar wij lezen "dat hij geen plaats des berouws vond hoewel hij dezelve met tranen zocht." En berouwen hem zijne daden niet, dan heeft hij nog minder zelfrespect en eergevoel dan Ezau had.

Eindelijk zegt hij, "dat het hem verzekerd werd dat het adress door 200 werd ge teekend." In het begin verklaarde hij het zelf te zien te hebben. Het is goed dat hij maar zijn brief heeft geeindigd; want als hij zichzelf begint te wederspreken, dan maakt hij zich belachelijk. Hij maakt ten laatste nog een personeelijken aanval op zekere onderwijzers, waarvoor hij geene gegronde redenen heeft. Het schijnt of hij het negende gebod heeft vergeten. Hem kan geen kwaad doen als hij dezeer nastaat. In Exodus 20 staat het. Ten slotte wil ik aan al de Rhodesmannen een hoofdstuk uit den Bijbel geven, dat zij lezen moeten, en waarop zij dan zelf de toepassing maken kunnen:—Rigteren 5.

U dankende voor een plaatsje in uw geëerd blad.

Blijf ik met hoogachting
De uwe,
D.G. CILLIE P. Zoon

P.S. Als "Recht en Gerechtigheid" weer name loos schrijft, dan zal ik daar geen notitie van nemen. Teekent hij zijn naam, dan weet ik met wien ik te doen heb, en of het de moeite waard is met hem verder te correspondeeren.

Het *Dagblad* gelieve over te nemen.

HET TE HUIS.

PICNIC ONDER MOEILIJKHEDEN.

85 Breestraat.

Nieuwjaarsdag is voorbijgen alles gaat weer op den ouden voet. Maar nu ga ik wat vertellen van ons picnic dat ik met de kinderen op nieuwjaarsdag had. De jongens waren dien ochtend heel vroeg op de been, zoowat 3 uur waren ze uit het bed en begonnen zich klaar te maken om naar Kampsbaai te loopen. Ik had een wagen gehuurd met 4 paarden bespannen, om ons eten, enz., opteladen. Ik en een paar van mijne kinderen gingen met den wagen, zoowat 4.30 vertrokken wij.

Mijn vrouw zou later met een kar komen, alles ging goed, doch van zeer korten duur. Toen wij met den wagen te Zeepunt aankwamen kregen de paarden het in den kop om niet verder te gaan en bleven midden in den weg steken, daar begonnen onze moeielijkheden. Na veel sukkelen, trekken en stooten, gelukte het ons verder te gaan tot aan Kampsbaai, daar was het weder hetzelfde. De paarden bleven staan. Gelukkig waren eenige van mijne jongens daar en trokken den wagen tot in het bosch van den heer Mills. Toen legden wij vuur aan om ons koffie water te koken, want wij hadden trek voor een kop koffie na al dat gesukkel. Wij wachten op mijn vrouw om koffie te zetten maar al wat kwam, mijn vrouw daagde niet op. Ik werd toen onrustig en zond een paar van de jongens om te zien of zij aan het komen was, eindelijk kwam zij te voet aan, het paard dat de kar trok was zoo kreupel dat het de kar niet kon trekken en mijn vrouw was dus verplicht van Zeepunt naar Kampsbaai te loopen. Het kreupele paard met de lege kar kwam zoowat 9 uur aan.

Toen heeft mijn vrouw koffie gezet en nadat wij den inwendigen mensch wat versterkt hadden vergaten wij spoedig de moeielijkheden van dien morgen. Het was een heerlijke morgen en dachten dat wij een mooien dag zouden hebben, maar neen in den namiddag zoo wat ten 3 uur veranderde het en de wind begon te waaien en heel erg ook, niets dan stof was er te zien, ons eten was dan ook zoo vol zand en stof geyaard dat wij niet eten konden of moesten zand er bij eten, en alhoewel men zegt dat zand de maag schuurt houd ik er in het geheel niet van om zand in mijn maag te hebben, de maag kan zonder zand ook wel schoon gemaakt worden. Wij waren dus verplicht ons boeltje in te pakken en den huiswaarts te keeren. Maar o wee! toen begon het gesukkel met de paarden weer, ze wilden geen poot verzetten. Ik en mijn vrouw zijn toen van de wagen weggegaan en zijn toen te voet naar Zeepunt geloopen om van daar met de tram naar de stad te gaan.

Gelukkig kwam onze goede vriend, de heer van Riet, met zijn rijtuig te Zeepunt aan en nam mijn vrouw naar de stad en ik kwam met mijne kinderen met den tram naar de stad. De jongens hebben veel gesukkeld om de paarden tot trekken te krijgen, maar waar zij stilhielden bleven zij staan en zoo ging het tot in de stad. Het kreupele paard hebben de jongens naar de stad gebracht, en de kar werd door 4 jongens in het bosch tot dicht bij Zeepunt getrokken. Toen kwam de heer van Riet terug nadat hij mijn vrouw naar huis had gebracht en kwam de kar halen en zoo werden de jongens van dien last ontslagen. Zoodat alles in aanmerking genomen wij geen pleizierige nieuwjaarsdag hadden.

Hiermede wensch ik de beve vrienden te danken die iets bijgedragen hebben voor de picnic, n.l., van een vriend per de heer Cartwright, 15 lbs. suiker, 15 lbs. meel, 12 bottels melk, en 12 bottels stroop van eenige vrienden per den heer C. Muller £2 5s., en van een lieve vriendin £1 1s.

L.L. Vrijdagavond hadden wij ons debat over het loopen van pleizierreinen op Zondag naar Somerset Strand of het goed is of niet. De inleider, J. Hemins was er voor, en tegenstander, G. van Deventer. De uitslag was dat die tegen het loopen van pleizierreinen het wonnen met 8 stemmen voor en 23 tegen.

J. EBERLEIN,
Huisvader.

N.B.—De vruchten beginnen nu rijp te worden als er soms vrienden zijn die wat over hebben, denk dan aan de kinderen van ons "Te Huis." Wij zullen er zeer dankbaar voor zijn.

AANDEELENMARKT.

(Van de heeren Johan Jansen & Co., St. Georgestraat, Kaapstad, makelaars en algemeene agenten.)

Vrijdag, 15 Januari, 1897.

Markt zwakker.

GOUDAANDEELEN.

African Estates 26s 0d, Bantjes 4½ 6d, Blue Sky 12s 3d, Bonanza 69s, Buffelsdoorn 3½s, British S Africa 5½s 0d, Barnato Banks 29s 0d, Consolidated Gold Fields 167s, Clydesdale Colliery 24s 6d, Driekoppies (Diamond) 6s 0d, East Rand 70s 9d, East Coal and Gold 16s 0d, Florida 21s 0d, French Rands 43s 3d, Geldenhuis Estate 6½s, George Goch 31s, Ginsberg 4½s, Molyneux West 5s, Primroses 8½s, Randfontein 45s 6d, Robinson Diamond 25s 6d, Rooiepoort Heidelberg 16s, Rand Colliery 14s, Rand Nigels 14s 6d, Vogelstruis Consolidated Deep 29s 9d, Witwatersrand Deep 35s, Yorks 29s, Sheba 42s, Vogelstruis Consolidated Deep 32s, Worcester 82s 6d, Witwatersrand Deep 41s, Yorks 19s 0d.

ANDERE AANDEELEN.

Argus Company 25s 0d, Ægis Assurance 16½s 0d, Colonial Fire 19s, Commercial Fire 6½s 0d, Equitable Life 20s, Guardian Assurance 16½s 0d, Colonial Bank Chamber £330, S. A. Association £22, Union, Est. & Orphan Chamber £19½ 0s, S. A. Mining 41s 0d, Standard Bank £6d, Bank of Africa £10, African Banking Corporation, £5, Cyphers Coal 16s 6d, P. E. Assurance 13s, P. E. Boating 8½s 6d, Union Boating 37s 6d.

, JOHANNESBURG.

15 Jan.—(Per telegraaf.)—De markt is onveranderd. Heidelberg 15s 6d, East Rands 71s, Wits Deep verkoopers 41s.

SCHEEPVAARTBERICHTEN.

TAFELBAAI.

AANGEKOMEN.

Jan. 13—Mailboat, Hawarden Castle, van Southampton.
13—Bark Craigend, van Londen.
13—SS Aurora, van Dassenland.
13—SS Afrikander, van Londen.
14—Noorsche bark Eikoma, van Swartvik.
15—Skarpsno, van Rangoon.
15—SS Luna, van de kust.

VERTROKKEN.

Jan. 13—SS Clan Macintyre, naar kusthavens.
14—Duitsche bark Rialto, naar Guam.
14—Wistow Hall, naar kusthavens.
15—Eiffel Tower, naar kusthavens.

LONDEN.

13 Jan.—(Per telegraaf.)—De Tantallon Castle verwacht heden (Woensdag) 5m zwaard van Madeira.

14 Jan.—(Per telegraaf.)—De Goth vertrok heden 5 uur n.m. op de uitreis van Madeira.

Wellington Vruchtenkweekersvereeniging.

VERGADERING 9 JANUARI, 1897.

De voorzitter P. J. Cillie, C. zoon., in den stoel. J. Fred. Pentz en 10 leden tegenwoordig.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

Statuten.—Copieën van gedrukte statuten der vereeniging worden aan leden overhandigd.

Nieuwe leden.—De heer William Frost en mev. Margaret P. Cook van Tulbagh, werden als leden gekozen.

Spoorweglist van vervoerde vruchten.—De secretaris bracht voor de vergadering een lijst, hem vriendelijk verschaft door den locaal stationschef, welke de hoeveelheid van vruchten ingeleverd aan het station aantoonde over de maand December, 1896. De lijst toont dat vruchten verzonden werden naar 51 stations en totaal 404 tonnen werden ingeleverd.

De voornaamste stations waarheen verzonden was zijn als volgt:—Johannesburg, 215,57 lbs.; Bosman's Crossing en Stellenbosch, 225,099 lbs.; Kaapstad, 116,014 lbs.; Zoutrivier, 69,988 lbs.; Kimberley, 44,350 lbs.; Pretoria, 47,620 lbs.; Grahamstad, 30,871; Port Elizabeth, 18,075 lbs.

De heer Malan zeide dat gebroeders Shepherd over de 100 ton abrikozen hadden ontvangen, en zij waren beruid meer dan deze kwantiteit te nemen.

De president zeide dat hij onder den indruk was dat Kaapstad een grootere kwantiteit nam dan op de lijst stond aangeschreven. Hij voegde er bij dat de Pionier Vruchtendroogerijmaatschappij de grootste kooper van abrikozen was geweest in dit seizoen.

De secretaris zeide hij was voornemens volledige statistiek in te zamelen van versche en gedroogde abrikozen van den oogst van dit jaar, welke hij later aan leden zal overleggen.

Versche en gedroogde vruchten.—Een lange bespreking had plaats wat of beter betaalde, de verkoop van versche vrucht of van gedroogde.

Houtwol.—Een monster houtwol vervaardigd door den heer J. N. Dean, werd tentoon gespreid en de prijs genoteerd 22s.

Verscheidene leden waren blij een nieuwe koloniale industrie te zien ontstaan.

De kwaliteit werd een weinig ruw bevonden.

Spoorweg correspondentie.—Brieven van het hoofd van verkeerswezen werden ter vergadering gebracht. Een er van beloofde dat de goederenloods open zou blijven voor zaken gedurende breakfasttijd, en de andere betreffende grieven en ongerieflijkheden bij het afladen van vruchten te Zoutrivier, welke in acht zouden genomen worden.

Hekken en overgang bij het locale station.—Nogmaals werd attentie gevraagd voor de oningemakken veroorzaakt door het onnoodig dichthouden voor het verkeer van hekken.

Er werd besloten dat de vergadering haar ontevredenheid uitdrukke over de noodzakelijkheid voor voortdurende klachten over deze hekken, mettegenstaande het feit dat zoowel het hoofd van verkeerswezen als de spoorweg bestuurder Wellington verscheidene malen met het oog hierop bezocht hebben, en zij beloofden dat dit ongemak en openthoud voortaan niet meer zou voorkomen. Verder werd besloten de stemming der vereeniging te notuleeren over het gevaar veroorzaakt bij gezegde overgang doordat zeer dikwijls de helft van het hek voor een geruimen tijd openblijft.

Invoerrechten op hout voor droogbakken en doozen.—Na bespreking der zaak werd besloten dat de attentie van het tuinbouw-bestuur werde gevestigd op het feit dat de vruchten industrie zeer gehandicapped is door een 12½% invoerrecht op bovengenoemde, en het bestuur maatregelen neme om dit nadeel te verwijderen.

Indische koelies.—Attentie werd gevraagd voor het feit dat Indische koelies dit seizoen in den handel van vruchtenkoopers zijn gegaan, en dat verscheidene vruchtenkweekers op hun kosten kennis gemaakt hebben met "sammy." Zij koopen vruchten voor goede prijzen maar betaling volgde niet altijd.

Jaarlijksche vergadering.—Daar het te wachten is dat de meeste leden bezig en gehaast zullen zijn ten tijde van de Februari vergadering wordt er besloten dat de jaarlijksche vergadering wordt uitgesteld tot den 1sten Zaterdag in Maart

Gedroogde vruchtententoonstelling.—Er werd besloten dat de minister van landbouw ondervraagd worde over de prijzen in bovengenoemde, en dat, zoo noodig, de president een speciale vergadering zal bijeen roepen om een dag voor de tentoonstelling te bepalen en verdere regelingen te treffen.

Na bespreking van eenige andere zaken sloot de vergadering.

CALEDON.

AFDEELINGSRAADSVERGADERING GEHOUDEN OP 9 JAN., 1897.

Tegenwoordig: de heeren H. J. de Wet van Breda (voorzitter) W. P. Hutchinson, P. D. de Wet, P. van der Bijl, P. H. Swart, H. J. Human, J. H. F. Klein.

Notulen der vorige vergadering gelezen en goedgekeurd.

Besloten dat de secretaris weer een schrijven zal richten aan het departement van publieke werken, in zake den gevaarlijken staat waarin de Palmietrivier brug verkeert, daar hij op zijn eersten brief geen antwoord ontvangen had

Tot leden van het licentiehof werden gekozen de heeren Klein, de Wet en van der Bijl.

Daar er door de heeren Dempers, Moore en Krige bij de regeering aanzoek werd gedaan, ramens den heer George Niemand om den koop van zekere erven te Hawston, werd een brief voorgelezen van den landmeter-generaal den raad verzoekende een billijke